Millî Piyango
HAZİRAN 1942 ÇEKİLİŞİNDE
7
25000 Lira

TAN

PERŞEMBE
4 HAZİRAN 1942

Telgraf: TAN, İST. Telefon: 24310, 24318, 24319
TANEVİ, İstanbul Ankara Cad. No. 102

5 KURUŞ
Sekizinci Yıl 2440

NİKOTİN'in ZARARLARINA KARŞI
DİFİ DİFİ Kullanınız.
İle Sigara İçmek Hakikî Bir Zevktir.
Kutusu her yerde 12,50 kuruştur. Toptan satış yeri: Galata Rıhtımboyu No. 33/2 Telefon: 40493

Suikast Davasında

Suçlulardan Süleyman Ve Abdurrahman Beraetlerini Istediler

Avukat Şakir Ziya, Abdürrahmanın Bir Mağdur Olduğunu İleri Sürdü

Avukat Ş. Ziya Karaçay ve müekkili Abdurrahman mahkemede

Muhakeme, 10 Hazirana Kaldı

Pavlof ve Kornilof Gelecek Celsede Müdafaalarını Yapacak

Ankara, 3 (TAN) — Von Pape ne yapılan suikast davasına bugün Ankara ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Bu celse de avukat Şakir Ziya Karaçay müvekkili Abdurrahmanın müdafaasını yapmış ve söze başlarken demiştir ki:

"— Türk hâkimleri!

Cihan adliye tarihinde, Ankara ağırceza mahkemesinin rüyet etmekte bulunduğu ve adına "Ankara suikasdi,, denmekte olan bu dava kadar nazik ve derin tahlillere ihtiyaç göstermiş dava, pek az görülmüştür. Bu itibarla vereceğiniz kararın mânası ve ilmî de ğeri pek şumüllü olacak ve bu kararınız tarihin malı olarak bir taraftan gelecek nesillere intikal edecek ve diğer taraftan beynelmilel ceza hukuku tarihinde de Türk adalet ve bilgisine bir misal olarak gösterilecektir.,,

Korkunç bir aktör

Bu başlangıçtan sonra Şakir Ziya, Kornilof ve Pavlofun şahsiyeti üzerinde duracağını söylemiş ve demiştir ki:

"— İddia makamını işgal eden arkadaşlarımızın vermiş bulundukları bir hüküm vardır ve bu hükme yalnız âmme hukukunu temsil eden zevat değil, mahkemeyi dinlemiye gelenler ve hattâ gazetelerde suçlularm resimlerini gören, sözlerini takip eden kariler de iştirak etmişlerdir. Bu hüküm, Yorgi Pavlofun "Korkunç bir aktör,, bulunduğudur. Biz, bu korkunç zata, biraz daha yaklaşırsak bir takım hususiyetlerin de bulunduğunu görürüz.,,

Şakir Ziya, Pavlofun mahkemede takındığı tavurlara ve bu yüzden de müteaddit ihtarlar aldığına işaret ettikten sonra:

"— Yorgi, demiştir, bütün tâbiyelerini, evvelce mükemmelen hazırlanmış ve en ince teferrüatına kadar düşünülmüş fennî bir tâbiye ve taktiğe bina ettirmektedir.,,

Avukat, bu fennî tâbiye ve taktiğin "inkârı, olduğunu söylemiş ve Yorgi Pavlofun antrepolojik karakteri üzerinde durarak onun

Devamı: Sa. 2 Sü. 1

Almanyaya karşı yapılan kitle halindeki taarruzlara yakında iştirâk edeceği bildirilen Amerikan hava kuvvetlerine mensup bir tayyareci grupu bir uçuştan sonra

Essen, Dün Tekrar Bombalandı

Almanlar da Canterbury Şehrine Taarruz Ederek 10 Bin Yangın Bombası Attı

Kolonyada Bir Çok Fabrikaların Harap Olduğu Anlaşılıyor

Londra, 3 (A.A.) — Hava Nezaretinin tebliği. Dün gece bombatayyarelerinden mürekkep büyük bir teşekkülümüz Essen ile Ruhr'un diğer hedeflerine taarruz etmişlerdir. Bu bölgelerde büyük yangınlar çıkarılmıştır.

Dieppe'deki doklarda bombalanmış ve düşman sularına mayinlar dökülmüştür.

Av servisine mensup tayyareler işgal altındaki topraklarda hava meydanlarına, demiryolu ve endüstri hedeflerine taarruz etmişlerdir. Bu tayyarelerimizden 14 ü dönmemiştir.

İngilterede bir şehir şiddetle bombalandı

Berlin, 3 (A.A.) — "Tebliğ": Canterbury dün gece de ağır ve pek ağır çapta infilâk bombalariyle bombardıman edilmiştir. Alman tayyareleri ağır çapta 10,000 yangın bombası atmışlardır.

Devamı: Sa. 2, Sü. 3

Avrupada Belirmeğe Başlıyan Yeni Emareler

Bugün bir cephe ve bir cephe arkası yoktur. Totaliter harp cephe ile cephe arkasını birleştirmiştir. Cephe arkasında bozgun, cephedeki orduyu bozguna uğratmağa kâfidir. Hitlerin de, son nutkunda, en ziyade bu iç bozgunundan endişe ettiği görülmüştür. Halbuki Avrupa ve Afrikada harp eden Almanyanın, işgal altında bulundurduğu memleketlerde pek rahat ve emin olmadığına şüphe yoktur. Son tezahürlerin de bu bakımdan ehemmiyeti vardır.

M. Zekeriya SERTEL

Birkaç gün evvel Pariste yüzlerce aç insan ekmek dağıtılan bir dükkânın camlarını kırıyor, kapısını zorlayıp içeri giriyor. Polisin müdahalesine, ve hattâ silâh kullanmasına aldırmaksızın, içerdeki ekmekleri yağma ediyor. İki polis ölüyor ve üç polis yaralanıyor.

Bu, Avrupada başlayan açlık isyanının ilk tezahürüdür. Fransa bir senedenberi açtır. Avrupa, günden güne açlığa doğru gidiyor. Bu açlığın da günden güne artacağı gözönünde bulundurulursa, Avrupayı tehdit eden tehlikenin büyüklüğü tahmin olunabilir.

* *

Avrupada yer yer beliren diğer hâdiselerde, Almanyayı meşgul eden diğer iç meseleler hakkında bir fikir verebilir. Bu hâdiselerin en yenisi ve en mühimmi Çekoslovakyada Alman Gaulehcter'i Heidrich'e karşı yapılan suikasttir. Bu hâdise münferit bir vaka değildir. Holandada, Belçikada, Norveçte, hattâ Letonyada Alman zabitlerinin öldürüldüğü, Almanlar tarafından her gün onlarca, yüzlerce asinin kurşuna dizildiği haber veriliyor.

Tuna ve Balkanlarda vaziyet daha iyi değildir. Macaristanda ikide bir yakalanan casus şebekelerinden ve bunların hazırlamakta olduğu suikastlerin keşfedildiğinden bahsolunuyor. Bulgaristanda ordu içinde meydana çıkarılan bir suikast şebekesine mensup 120 zabitin tevkif edildiği bildiriliyor. Binlerce Bulgar vatanperverinin temerküz kamplarında bulunduğu, hoşnutsuzluğun günden güne arttığı söyleniyor. Nihayet Yugoslavyada General Mihailoviç 100-120 bin kişilik bir kuvvetle, Alman işgal ordularını rahatsız etmiye devam ediyor.

Sözün kısası Avrupada bir taraftan açlık, bir taraftan emniyetsizlik, her gün büyüyen, ve yer yer görünen bir tehlike halinde dahilî cepheyi tehdit ediyor.

Devamı: Sa. 2, Sü. 7

Amerikanın Harp Masrafları

Ayda 3,5 Milyar Doları Geçti

Bu Yıl İçinde 100 Harp Gemisi Daha Tezgâha Konacak

Amerikan istihsalât müdürü Mr. Nelson

Vaşington, 3 (A.A.) — Amerikanın Mayıs ayındaki harp masrafları 3,552,676:087 dolara yükselmiştir. Bu rakkamın nisan ayındakinden 300 milyon fazladır. Bu suretle malî yılın 11 ayı içindeki bütün masraf 22,130,946,353 dolara yükselmiştir.

Devamı: Sa. 2, Sü. 6

ASKERÎ VAZİYET

Bin'lik Akınlar

Son İngiliz Hava Taarruzları, Berline Kadar Bütün Garbî Almanyanın Ayni Şiddetle Bombardıman Edilebileceğini Gösteriyor

Yazan: Emekli Deniz Subayı
NECATİ YAŞMUT

Bin İngiliz tayyaresinden müteşekkil hava bomba filoları Almanyanın mühim sınaî mıntakalarından birinin merkezi olan Kolonya şehrini ve civarını bombardıman ettiler. Bombardımanın neticesini Alman tebliğinden de anlamak kolaydır. Halkın mâneviyatını kırmamak için bu hususta daima ihtiyatlı ve ketûm bir lisan kullanmağı âdet edinmiş olan Alman tebliği, bu bombardımanın büyük hasar ve zayiata sebep olduğunu itiraf etmektedir. Her iki tarafın tebliğinde dikkati çeken bir şey daha vardır. Alman tebliği, kendilerinin maruz kaldıkları bu ağır zayiata karşılık düşman hava filolarının da büyük zayiat verdiklerini ve 37 tayyarenin düşürüldüğünü zikrederken İngiliz tebliği otuz yedi değil kırk dört tayyarelerinin kaybedildiğini bildirmektedir. Bu tebliğ milletinin en acı hakikatlerle bile yüzyüze gelmek cesaretine itimat eden bir hükûmetin resmî tebliğidir.

Bin tayyarenin iştirak ettiği böyle muazzam bir akında kırk dört zayiat çok değildir. Hattâ, Alman ana vatanına karşı yapılan böyle akınlarda İngiliz tayyarelecilerinin katetmek

Devamı: Sa. 4, Sü. 3

ŞARK CEPHESİ

Mevziî Bazı Taarruzlar Sonunda

Almanlar, Bir Kaç Sovyet Grupunun İmhasını Bildiriyor

Sovyet Tebliğine Göre, Cephede Sükûnet Var

Berlin, 3 (A.A.) — Alman tebliği: Merkez kesiminde yapılan mevzii taarruzlar çember içine alınmış olan düşman gruplarının imhasile neticelenmiştir. Bu muharebeler neticesinde düşman 1500 den fazla ölü, 2000 esir, 54 top, 287 mayin atar ve makineli tüfek, 3 tank ve 4 tayyare kaybetmiştir.

Düşman tarafından bir tümenin bölgesine yapılan anî taarruz düşman için ağır kayıplarla akamete uğramıştır. Harp sahasında düşman 400 den fazla ölü bırakmıştır.

Devamı: Sa. 2, Sü. 5

AFRİKA CEPHESİ

Libyada Muharebe En Şiddetli Safhada

Mayin Tarlasını Geçen Mihver Tankları Doğu İstikametinde İlerliyor

Mussolini, Cepheye Gitti - İngilizler Yeni Silâhlar Kullanıyor

Kahire, 3 (A.A.) — Reuter Ajansının Libyadaki muhabiri yazıyor: İngiliz zırhlı kuvvetleri şimdi Gazala - Birhakem hattının Taig - Kapuzzo yoluyle kavuştuğu müttefik mayin tarlalarındaki gediğin doğu girişi yakininde düşman mevzilerini ve tank topluluklarını gittikçe daha yakından çeviriyorlar. Meydan muharebesi en yüksek noktasına yaklaştıkça savaşların şiddeti de artmaktadır.

Almanlar gediği genişletmişlerdir. Şimdi mayin tarlasının giriş

Devamı: Sa. 2, Sü. 4

Çinde Şiddetli Muharebeler

Japonlar Kantonda İlerliyor, Çinliler 4 Şehri Geri Aldı

Vaşington 3 (A.A.) — Çinliler merkezi Çinde yeniden dört şehri geri almışlardır. Mangşan'da 40,000 kişilik bir Japon kuvveti toplanmış bulunmaktadır.

★

Tokyo 3 (A.A.) — Japon kıtaları Kanton - Hankeu demiryolu üzerinde Kanton'un 65 kilometre şimalinde büyük bir stratejik ehemmiyeti haiz mevzi olan Yungtang Su'yu işgal etmişlerdir. Japonlar ileri hareketlerine devam ederek düşmanı Yungsu'nun şarkındaki tepelere doğru sürmektedirler.

Pariste Yeni Suikastler

Fransız Nazilerinin İleri Gelenlerinden Biri Öldürüldü

Çekya'da 21 Kişi Daha İdam Edildi

Paris, 3 (A. A.) — Cri du Peuple gazetesinin baş yazarı Albert Clement dün saat 19.40 da bir suikast neticesinde ölmüştür. Şehrin tam merkezinde yapılan bu suikastın bir bisikletli olan fail önce bir el ateş ederek Clement'in karısını bacağından yaralamış, arkasından da iki el ateş ile kendisini öldürmüştür. 30 yaşında kadar olan katil bisikletle kaçmıştır. Bisikletin numarası polisçe alınmıştır.

Cri du Peuple, Jaques doriotnun idare ettiği halk partisinin gazetesidir.

Çekya'da idamlar

Londra 3 (A.A.) — Prag radyosunun bildirdiğine göre Heyderich'e karşı yapılan suikast neticesinde 21 Çek daha idam edilmiştir.

★

Ankara, 3 (Radyo gazetesi) — Alman basını, Heydriche yapılan suikast meselesi münasebetiyle Çekoslovakğa çağırmaktadır. Aksi halde düşman muamelesi yapılacağını bildirmiştir.

ADMİRA BEŞİKTAŞI 3 - 2 YENDİ

Admira - Beşiktaş Maçından Bir Görünüş. Tafsilât Dördüncü Sayfamızdadır

Günler Geçerken

ÇİROZA UZAKTAN BAKINIZ!

REFİK HALİD KARAY

İstanbullunun düşkünü olduğu çerezlerden biri de çirozdur. Yaz, bizim için biraz da çirozla donanmış balıkçı kayıkları, çiroz kokusu, bol dereotlu çiroz salatası ve meyhanelerde renkli uçurtma kâğıtlarına sarılıp sıcak sıcak önümüze konan çiroz iskarasıdır. Denizin tuzlu, iodlu, yosunlu ve eşsiz tadını damağımıza bütün keyfiyle, hassasiyle getiren üç yemek tanıyorum: İstridye, istakoz ve barbunya balığı... Fakat bunların üçü de her zaman ele geçmez ve her keseye elvermez, aşağı yukarı lüks yiyeceklerdir. Halbuki çiroz halk çerezidir; zengin, kendi sofrasını hayyarla, balık yumurtasiyle ve yukarıda saydığım üç pahalı deniz mahlûkiyle süsliyebilir; biz, çirozla nefsimizi pekâlâ körletebiliriz. Şurası da var ki, servet sahipleri de çirozdan vazgeçemezler, ötekilerle beraber çirozdan da çimlenirler. Hattâ, yeni zenginler, ağızlarının alışık olduğu bu çeşnili balıktan daha fazla hazzettikleri için - ayıp sayılmasını göze alarak - salatasından çatal dolusu atıştırırlar!

Fakat - yeni farkına vardım - çiroz halk çerezi olmaktan çıktı. Neden? Pek mi pahalılaştı? Hayır; başkalarına nisbetle yine ucuzluğunu muhafaza ediyor. Halk çerezi olmaktan çıkmasının sebebi fazla iştah açması, en tesirli aperitif ilâçlardan ve içkilerden ziyade mideyi kamçılayıp insanı oburlaştırmasıdır. Çiroz, bir cihetten balıkların keçi boynuzuna benzer, onun gibi kupkuru tahtayı andırırsa da bir okkasından yalnız bir dirhemcik bal çıkmaz, baştan kuyruğa kadar lezzet ve hassadan ibarettir. İşte bugün, harp darlığı yüzünden, zararı da o iştah şahlandırıcı hassasından ileri geliyor.

Yemeğe çiroz salatasiyle başlarsanız tadına doyulmaz suyuna batıra batıra ekmeğinizi bitirivermeniz ihtimali çoktur. Ya sonra? Kanmak bilmezsiniz; dört türlü yemek konsa, hepsini silip süpürmek hevesine, ihtirasına kapılan mideniz, elektrikle işlercesine durmadan zil çalar! Hele kesesinin dibine ve midesinin terbiyesine güvenemiyenler gazinolarda çiroz yemeğe kalkışmamalıdırlar; iflâs ettikleri gün, o gündür. İşte bugün bu sebeplerden dolayıdır ki, çirozla mide şakası edilemiyeceğini sayın haldeşlerime bildirmeyi faydalı buldum. Çirozu satın almak her kesenin kârı ise de onun açtığı iştahla başa çıkmak değme yiğitin kârı değildir!

Sulkast Davası

Baştarafı 1 incide

yaradılışdan mücrim bir vasıfta Bulunduğuna işaret etmiştir.

Avukat birçok misallere müracaat ederek Pavlofun, bacağının siyatikli olduğunu bile isbat edemediğini söylemiş, Pavlofun suçu üzerindeki ihtimalleri bir bir gözden geçirmiş ve:

"— Acaba Pavlof Türk - Sovyet münasebatını, dostluğunu ihlâle müteaddi bir çetenin kurbanı mıdır ve yahut hiç biri değil de, siyasi bir akideni, bir mesleğin mektebinden mi mezundur?

Takip eden vakayia, siyasi suikastlere ve bilhassa tethişlere kısa bir göz atarak, muammanın anahtarını hakikatin kilidine sokmuş olacağız.,,

"Abdürrahman mağdurdur,,

Avukat, komünizmin bu çeşit siyasi suikastleri gaye edindiğini komünizme düşman memleketlerin yazdıklarına uygun bir şekilde anlattıktan ve bütün söylediklerine İspanyayı da bir misal olarak gösterdikten sonra bu işi yapanların Türk - Alman münasebetlerini bozmak istediklerini söyliyerek komünist enternasyonalinin pençesine düşen bir mağdur olduğunu belirtmiş, Pavlofla Kornilofun Abdurrahmanın bir Troçkist ve faşist olduğu hakkındaki iddialarını reddetmiş ve bu iddiaları gülünç bulmuş, tekrar komintern ve komünist enternasyonalinin üzerinde durarak şunları söylemiştir:

"— Bu mektebi mensupları, hakikati arayıp bulmak vazifesiyle mükellef olan medeni memleketler adliyesini şaşırtmak, iddia makamı ile riyaset arasında kundakçılık yapmak, yol, usul ve ihtimallerini de, yalnız konferansılar, ... slarda değil, (Provokatör) mekteplerinde öğrenmiş ve tahsil etmiş ajanlara talimde kusur etmemişlerdir.,,,

Avukat, Dimitrov'un Rayiştağı yaktığı halde, inkâr yoliyle Alman adliyesinin elinden kurtulduğunu ilâve ederek sözü Abdurrahmana getirmiş, onun itiraflarından, şahitlerin ifadelerinden uzun uzadıya bahsetmiş, Abdurrahmanın Pavlof tarafından mânevî bir tehdit altına alındığını bildirmiştir.

Avukat, Bulgar Kralına ve saireye yapılan suikast faillerinin de bulunamamasına temas ederek Abdurrahmanın şahsiyeti üzerinde durmuş, çocukluğunda geçirmiş olduğu acı hayatı anlatmış, memleket dışında kalan Türkler için neşriyatımızın yokluğundan, teşkilâtımızın noksanlığında bahsetmiş ve dün Türk idaresi altında bulunan bu topraklarda Abdurrahmanın hakarete uğradığı için kendisine müsavi şartlar dairesinde muamele eden bir (Kızıl) genç kızla tanışmak betbahtlığına uğramış olduğunu söylemiş ve berber Süleymana şiddetle hücum etmiştir.

Avukata göre, Süleyman, Abdurrahmanın hayatında menfi ve meş'um bir rol oynamıştır. Ömer ve Süleyman Türkiyeye hususi maksatlarla gönderilmişlerdir.

"Beraetini istiyorum,,

Avukat bundan sonra iddianameyi tahlil ederek orada Abdurrahman için söylenenlerin hakikate uygun olmadığını, Üsküp konsoloshanesinden gelen tezkerenin tesiri altında yazılmış olduğunu bildirmiş ve Abdurrahmanın suikast fiilinden katiyen haberi olmadığını gerek şahitlerin ifadelerine, gerekse Abdurrahman ve Süleymanın itiraflarına istinaden iddia etmiş ve onun Pavlof ve Kornilofla tanışmasının bir cürüm teşkil edemiyeceğini söyliyerek Abdurrahmanın beraetini istemiştir.

Süleymanın müdafaası

Avukat müdafaanamesini tam dört saatte okumuştur. Bundan sonra kendisine söz verilen Süleyman elle yazılmış 6 - 7 sayfalık müdafaanamesini mahkemeye takdim etmiş ve zabıt kâtibi tarafından okunan bu müdafaanamede Süleyman şunları söylemiştir:

"Hiç bir şeyden korkmıyarak her şeyi olduğu gibi söylüyorum. Ben yabancı bir toprakta doğan halis bir Türküm. Cedlerim arasında Türklük için can verenler vardır. Okuyup yazma bilmiyecek kadar cahilim. Komünizmden anlamam. Adet olduğu için bir partiye girmiştim. Yoksa iş vermiyeceklerdi. Yalnız partinin gayesi hakkında hiç bir malûmatım yoktur. Allah için şahadet eden kimseler de benim komünist propagandası yaptığımı söylemişlerdir. Ben hüsnüniyetle birine iyilik yaptım. Başıma bu haller geldi.,,

Süleyman müdafaasında önce söylediği veçhile hâdiseyi hikâye etmiş, masum olduğunu söylemiş ve müdafaasını şu cümlelerle bitirmiştir;

"— Eğer Ömerden şüphe etseydim, vatani hislerimin tesiri altında hükûmete haber verirdim. Hiç kimse beni alçaklıkla ittiham edemez. Mâsumum Vereceğiniz şanlı kararla bir vatandaşı temiz çıkarmış olacaksınız. Bu meşru hakkımı sizden bekliyorum, sayın hâkimlerim.,,

Müdafaaname bittikten sonra Reis Süleymana başka bir söyliyeceği olup olmadığını sormuş, o da:

"— Gayrisini vicdanınıza bırakıyorum.,, Demiştir.

Kornilof da müdafaasının hazır olduğunu, fakat bunu türkçe okumasına imkân olmadığını söylemiştir.

Pavlof ise şöyle demiştir:

"— Müdafaam hazır, yalnız bazı eksikleri var. Buna sebep de iddianamenin bana ayın 31 inde verilmesidir. Avrıca tutacağım bir tercüman vasıtasiyle müdafaamı türkçeye tercüme ettirip mahkemeye takdim edeceğim. Bu yüzden mahkemenin geri bırakılmasını rica ediyorum.,,

Reis, Pavlofa kaç gün mühlet istediğini sordurmuş, o da bir gün içinde müdafaasındaki noksanları ikmal edebileceğini söylemiştir.

Kendisine söz verilen müddeiumumî muavini Kemal Bora demiştir ki:

"— Bir noktayı tavzih etmek isterim: İddianame ayın 21 inde tebliğ edilmiştir. Yalnız o, bunu tercüme için mensup olduğu müesseseye göndertmiş ve iddianamenin tercümesi oradan geç gelmiştir. Pavlofa istediği bir günlük mühletin verilmesini rica ediyoruz. Yalnız mahkemenizde mevcut bir yeminli tercüman bulunduğundan Pavlofun müdafaasını hariçte tercüme ettirmesine lüzum yoktur. Ayrıca bizim rusça bilmediğimiz nazarı itibara alınacak olursa, Kornilofla Pavlofun müdafaalarını rusça okumalarında umumi bir fayda yoktur. Binaenaleyh müdafaaların nüshalarının okutturulmasını karar altına almanızı istirham ederim.,,

Kornilof prensip itibariyle müdafaanın türkçeye çevrilmesine muhalif olmadığını söylemiş ve demiştir ki:

— Yalnız bu tercümeyi ben itimat ettiğim bir adama yaptırabilirim. Aksi takdirde mahkemenin tercüme ettirdiği müdafaanın altına imzamı atamam.,,

Müzakere odasına çekilen hâkimler heyeti 15 dakika sonra tekrar yerlerini işgal ettiler ve Reis Sabri Yoldaş, mahkemenin şu kararını suçlulara söyledi:

"Mahkeme heyeti rusça bilmediğinden Pavlofun müdafaasını rusça okumasında bir fayda yoktur. Binaenaleyh bu talebi reddedilmiştir. Müdafaa haklarını ilgilendirmesine binaen her iki maznun da müdafaalarını diledikleri şahıslara tercüme ettirmekte serbest bırakılmışlardır. Son ve kat'i olarak bir mühlet verilmesi kararlaştırılmış ve bu maksatla mahkeme ayın 10 uncu çarşamba günü sabah saat 9,30 a bırakılmıştır.

Dünkü Mecliste Müzakereler

İspirto ve İspirtolu İçkiler Lâyihası Kabul Edildi

Ankara, 3 (TAN) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canıtez'in başkanlığında toplanmış, ispirto ve ispirtolu içkiler kanun lâyihasının müzakeresini bitirerek kabul etmiştir.

Kanunun müzakeresi esnasında söz alan hatiplerden Fuat Sirmen, eski kanunda şeker fabrikalarını, ispirto imalinden sarfınazar ettikleri takdirde bu kararlarını iki sene evvel İnhisar idaresine bildirmeğe mecbur tutan kayıtları hatırlatmış ve yeni kanunla bu hükmün vazih olmadığını söylemiştir. Hatip, şeker fabrikalarında elde edilecek ispirtolarla hususi imalâthaneler istihsalâtının yüzde on beşe kadar bir kâr ilâvesi suretiyle satın alınabileceği hakkındaki madde yüzünden çıkacak ihtilâfların mahkemeler tarafından halledilmesi ve maddenin buna göre tashih edilmesi lâzım geldiğini söylemiştir.

Abdurrahman Naci Demirağ, şeker fabrikalarının ispirto istihsalinde serbest bırakılmalarının doğru olamıyacağını, çünkü bu fabrikaların, ispirto fiyatlarının yüksek olduğu za... da istihsalde bulunacaklarını, çıkacak ihtilâfların bir ehli vukuf tarafından tetkik edilmesinin doğru olacağını söylemiştir.

Celâl Sirmen, şeker fabrikalarının istihsalde serbest bırakılmasına taraftar olmadığını, ihtilâfların hallinde ali mürakabe heyetinin hakemliğine müracaat edilmesinin doğru olacağını ileri sürmüştür:

Şinasi Devrim, ihtilâfların mahkeme delâletiyle halledilmesinin doğru olacağını söylemiştir.

Bu müzakerelerden sonra maddenin tadili kabul edilmiştir.

Müteakiben diğer maddelerin müzakeresine geçilmiş Galip Gültekin, şarap yapılması serbest bırakılırken, Sıhhiye Vekâleti ihtiyacının İnhisar idaresi tarafından inhisar altına alındığını söylemiştir. Bunun üzerine söz alan İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz bu hükmün kanunda mevcut olduğunu anlatarak demiştir ki:

"Şarap imali serbest bırakılmakla beraber İnhisarlar idaresi de şarap yapmakta devam edecektir. Onlar yapmazsa İnhisarlar İdaresi memleketin şarap ihtiyacını karşılamak üzere bu hükümler İnhisar idaresine bir mecburiyet tahmil eylemekte ve salâhiyet vermektedir.

Bundan sonra köy mektepleri ve köy enstitüleri kanununun müzakeresine geçilmiş ve Maarif Vekili geniş izahat verdikten sonra müzakerelere son verilmiştir.

Meclis cuma günü toplanacaktır.

Batı Pasifikte Japon Üslerine Taarruz

Melbourne, 3 (A.A.) — Avustralya müttefik kuvvetleri umumi karargâhının tebliği: Müttefik hava kuvvetleri Rabaul hava alanına taarruz etmişlerdir. Salamon adalarında Tulagi'deki düşman tesisleri bombalanmıştır. Burada çok büyük yangınlar çıkmıştır. Timor adasında da Japon askeri binaları bombalanmış ve yangınlar çıkarılmıştır. Bütün bu hareketler sonunda uçaklarımızdan biri eksiktir.

Beyoğlu Halk Evi Bir Sanat Ayı Tertip Etti

Beyoğlu Halkevi Haziranda tatbik edilmek üzere bir sanat ayı tertip etmiştir. Bu münasebetle, hazırlanan programa göre 6 Haziran Cumartesi günü saat 16 da profesör İsmail Hakkı Baltacıoğlu tarafından "Sanat" mevzuunda bir konferans verilecek ve bir "Figür" açılacaktır. 15 Haziran Pazartesi günü saat 18 de profesör Ahmet Hamdi Tanpınar tarafından "Sanat,, mevzulu bir konferans verilecek ve bir "Peyizaj,, sergisi açılacaktır. 23 Haziran Salı günü saat 18 de Güzel Sanatlar Akademisi profesörlerinden Leopold Levi tarafından "Sanat" mevzulu bir konferans verilecek ve bunu bir "Desen" sergisinin açılışı takip edecektir.

Avrupa İle Tren Münakalesi Başlamak Üzere

Ankara, 3 (TAN) — Meriç ve Arda üzerindeki yıkılmış olan köprülerin inşası tamamlanmak üzeredir. Şehrimize gelen malûmata göre bu köprüler Haziranın 15 inde işletmiye açılacaktır.

Devlet Demiryolları umum müdürlüğü ile Bulgar makamları arasında yeni bir tarife tatbiki için anlaşmaya varılmıştır. Müşterek gar meselesi de tamamen halledilmiştir. Bu gar, Sivilingratta olacak, her iki memleketten gönderilen eşyaların boşaltılması beklenilmeden boş vagonlar her iki demir yolları idaresine teslim edilecektir.

Yağlı Tohum Tacirleri Zarardan Kurtarılıyor

Ankara, 3 (TAN) — Son zamanlarda yağlı tohumlar piyasasında büyük temevvüçler olmuş ve bu yüzden bir çok tüccarımız zararlara uğramışlardı. Bu tüccarlarımızın Ticaret Vekâleti nezdinde yaptığı teşebbüse Vekâlet, prensip itibariyle muvafakat etmiştir. Çok yakın bir zamanda, bulunmuş olan formulün son şekli tesbit edilecek ve bu suretle tüccarlarımız zarardan kurtulmuş olacaktır.

Heyet, Vekâletle temaslarını bitirmiş ve İstanbula hareket etmiştir.

İzmirde Bir Verem Hastahanesi Açılacak

İzmir, 3 (TAN) — Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti, İzmirde Verem Mücadele Cemiyeti tarafından açılacak verem hastahanesine 50 bin liralık yardımda bulunmuştur.

Denizlide Şiddetli Bir Zelzele Oldu

İzmir, 3 (TAN) — Dün gece Denizlide şiddetli bir zelzele olmuş ve bir çok evlerin duvarları çatlamıştır. Halk büyük heyecan geçirmiştir.

Yeni Vergiler

Beyanname Verme Müddeti Dün Akşam Bitti

Yeni vergi kanunu icabı ellerinde zam gören maddelerden bulunan ve beyannameye tabi olan müessese ve şahıslara beyanname için verilen mühlet dün akşam sona ermiştir. Bu kanunla ilgili olan bütün müessese ve şahıslar beyannamelerini dün geç vakite kadar vermişlerdir. Bugünden itibaren bunlar tasnif edilecek ve sonra kontrollere başlanacaktır.

Diğer taraftan muamele ve istihlâk vergilerine ait tereddütlü noktalarda izale edilmiştir. Defterdarlık, yeni vergi zamlarının lâyıkiyle tahakkuk ve tahsil edilebilmesi için icabeden tedbirlere başvurmuştur.

Yapılacak Bütün Sabunları Ziraat Bankası Alacak

Hükûmet tarafından beyannameleri alınan sabunluk zeytinyağları ziraat bankası tarafından satın alınarak sabun fabrikalarına verilecektir. Sabun fabrikalarının yapacağı sabunlar dahi ziraat bankası tarafından satın alınacaktır. Bu sabunlar dağıtma ofisinin teşkilâtiyle yurdun her tarafında tevzi olunacaktır. Bu kararın piyasada sabun fiyatlarının bir mikdar düşmesine sebep olacağı söylenmektedir.

Sadeyağlar

Sadeyağ istihsal bölgelerinden toplanan yağların hükûmetin müsaadesi olmadıkça hiç bir yere sevkedilmemesi kararlaşmıştır. Bu maksadı temin için yağ bölgelerinde sıkı tedbirler alınacaktır.

Belediye Seçimleri İçin Bir Tamim

Dahiliye Vekilliği önümüzdeki sonbaharda yapılacak olan belediye meclisi seçimleri hakkında valilikere bir tamim yapmıştır. Vekillik bu tamiminde, belediye meclislerinin dört senelik intihap devresinin bu yıl sona ereceğini, belediye meclisi seçimi için belediye kanunu hükümlerinin şimdiden göz önüne almarak gerekli hazırlıklara başlanılması hakkında belediyelere icap eden tebliğin yapılmasını bildirmektedir.

RADYO

BUGÜNKÜ PROĞRAM

7.30	Program	19.00	Konuşma
7.33	Müzik (Pl.)	19.15	Dans müziği
7.45	Haberler	19.30	Haberler
8.00	Müzik (Pl.)	20.15	Radyo gazetesi
8.15	Evin saati.	20.45	Şarkılar.
12.30	Program	21.00	Ziraat takvimi
12.33	Saz eserleri	21.10	Türküler
12.45	Haberler	21.30	Konuşma
13.00	Türküler	21.45	Orkestra
18.00	Program	22.30	Haberler
18.03	Büyük fasıl	22.45	Kapanış.

Hamlet Piyesinden Çıkan Davalar Beraetle Neticelendi

"Hamlet,, piyesinin temsilinden doğan ve tarafların mahkûmiyetleriyle neticelenen davalar temyiz mahkemesi tarafından bozulmuş ve duruşmaya yeniden başlanmıştı.

Yapılan ikinci duruşma sonunda birleştirilen üç mukabil dava dün bitmiştir. Mahkeme, Peyami Safa ve Ziyat Ebüzziya ile Cihat Baban'ın suçlu olmadıklarına kanaat getirerek bütün dava ve mukabil davalar için haklarında beraat kararı vermiştir.

Bölge İaşe Müdürü Ankaraya Gitti

İstanbul bölge iaşe müdürü Mümtaz Rek dün Ankaraya gitmiştir. İaşe müdürü Ankarada İstanbulun iaşesine ait bir çok işlerin neticelendirilmesine çalışacaktır. Bölge iaşe teşkilâtının kadrosuna alınacak memurların da tayini müdürün Ankaradan avdetine bırakılmıştır. Mümtaz Rek iki gün sonra Vali ile birlikte şehrimize dönecektir.

Bir Kız Vapurdan Düşerek Öldü

Beylerbeyinde Küplüce mahallesinde oturan Osmanın kızı Fikret dün Baltalimanından 67 numaralı Şirketi Hayriye vapuruna binmiştir. güvertede dolaşan kızcağızın bir aralık denize bakarken ayağı kaymış ve düşmüştür. Halkın çığlıkları üzerine duran gemi Fikreti uzun zaman aramış ise de bulmağa muvaffak olamamıştır. Üsküdar müddeiumumisi tahkikata devam etmektedir.

Altın Fiyatları

Dün bir altın 3330 kuruştan ve bir gram külçe 455 kuruştan satılmıştır.

Ekmek Hergün Tam Verilmeye Başlandı

Dün sabahtan itibaren ekmek istihkakı çocuklara 150, büyüklere 300, ağır işçilere 600 gram olarak verilmiye başlanmıştır. Bu şekildeki ekmek satışı her gün devam edecektir.

Toprak mahsulleri ofisi ekmek halitasında bir değişiklik yapmış, arpa mikdarını azaltmıştır. Yeni mahsul toplandıkça buğday mikdarı fazlalaştırılacaktır.

Diğer taraftan hastalara mahsus olmak üzere has buğdaydan yapılmış ekmek çıkarılması etrafında incelemelere başlanmıştır.

Başvekil, İstanbul Valisile Konuştu

Vilâyeti ve belediyeyi alâkadar eden mevzular etrafında temaslarda bulunmak üzere Ankaraya giden vali ve belediye reisi Cuma günü şehrimize gelecektir. Vali Ankaraya gider gitmez başvekil Refik Saydam tarafından kabul edilmiştir. Vali Dahiliye Vekilini de ziyaret etmiştir.

Edirnelilere Motörin Yağı Verilecek

Edirne bölgesinde yetiştirilmekte olan pirinçlerin sulanabilmesi için ihtiyaç görülen motorin yağının tevzii Edirne valiliğine bildirilmiştir. Tevzi için bildirilen mikdar az görüldüğünden bu mikdarın arttırılmasına Ticaret Vekilliğinden yeniden müsaade istenilmiştir.

Naşid Hakkı Uluğ'un Oğlu Öldü

Teessürle öğrendiğimize göre, Ulus Gazetesi umum müdürü, arkadaşımız Naşit Hakkı Uluğ'un çocuğu Ümit Uluğ henüz 12 yaşında olduğu halde hayata gözlerini yummuştur.

Merhumun cenazesi dün Ankarada bir çok yüksek şahsiyetlerin ve aile dostlarının, akrabalarının iştirak ettiği bir törenle kaldırılmış ve ebedi medfenine tevdi edilmiştir.

Arkadaşımızın elemini paylaşırız.

Kapı Kıran Sarhoş

Mayısı Hazirana bağlıyan gece pek fazla rakı içerek sarhoş olan ve Kumkapıda oturan Yaşarın evinin kapısını kırarak içeri giren Hüsnü mahkemeye verilmişti. Mahkeme suçu sabit gördüğünden Hüsnüyü 6 ay 1 gün hapse mahkûm ve tevkif etmiştir.

Bir Mahkûmiyet

Hırsızlık suçuyla tevkif edilmiş bulunan Hüseyinin firarına sebebiyet veren İstanbul Cezaevi memurlarından Şükrü ile firari Hüseyin yakalanmış ve mahkemeye verilmiştir.

Mahkeme Şükrüyü 3 ay, Hüseyini de 1 ay hapse mahkûm etmiştir.

Terfi Eden Orta Okul Öğretmenleri

Maarif Vekilliği muayyen terfi müddetini doldurarak sicil ve ehliyeti terfie lâyık olan orta tedrisat öğretmenlerine ait terfi listesini tasdik etmiştir. Terfi eden öğretmenlerimizin bulundukları yerleri ve adlarını yazıyoruz:

70 liraya terfi edenler

Nuri Bayramcıoğlu Istanbul, Hasan Tahsin Karayel Adana, Safiyullah Tokay Istanbul, Fuat Türümer Konya, Hilmi Soykoy Bursa, Asım Dilöver Istanbul Cemal Yazıcıoğlu Istanbul, Yusuf Ozaydın Çanakkale, Osman Tevfik Akgün Amasya, Vehap Akmander Izmir.

60 liraya terfi edenler

Turgut Asarkaya Tokat, Vecihe Koper Trabzon, Halil Şahverdi Istanbul Necmiye Engez Istanbul, Süleyman Vehbi Ayaz Yalvaç, Necmi Coşkunlar Adana, Ali Baki Afyon, Azize Ceylân Ankara, Hilmiye Dener Ankara, Celâl Emren Ankara, Edibe Tezaşan Ankara, Abdurrahman Sayılı Ankara, Fuat Say Ankara, Muhtar Ataman Ankara, Rauf Bayındır Ankara, Hilmi Dilmen Antalya Şerafettin Oğretmenoğlu Antalya, Eminiddin Çelikör Balıkesir, Hikmet Kabartaş Balıkesir, Mehmet Gülbahar Bursa, Necati Erçakır Bursa Sami Argüven Bursa, Ihsan Rae Istanbul, Gülsüm Dalıbar Istanbul, Bahri Dilmen Edirne, Saime Çırpan Edirne, Hatice Aksal Istanbul, Sıtkı Dursunoğlu Erzurum, Ruhi Alper Eskişehir, Hidayet Akten Istanbul, Kâmil Demirbaş Gaziantep, Saim Ozan Istanbul, Kenan Sarıyar Istanbul, Kâmuran Tanver Istanbul Rauf Seymen Istanbul, Hatice Yeşim Istanbul, Şükrü Aksu Istanbul, Şükrü Sayalı Istanbul, Lûtfi Tarhan Istanbul Avni Tölen Istanbul, Kevser Acarbaş Izmir, Kâmuran Umay Izmir, Saim Borkan Izmir, Izzet Saner Izmir, Hüsnü Hazerkun Izmir, Seyfettin Yalvaçer Izmir, Ihsan Durukan Istanbul, Zeki Defne Istanbul, Semih Sarp Istanbul, Emin Ayel Istanbul, Behice Türe Istanbul Azize Çamlıbel Istanbul, Mithat Eli Kastamonu, Cemal Kural Kastamonu, Ibrahim Güver Kayseri, Celâlettin Imer Konya Nezihi Energün Istanbul, Besim Savcı Trabzon, Nüzhet Göksel Istanbul, Emirhan Idil Balıkesir, Abdurrahman Ozkan Erzurum, Müveddet Ekinci Istanbul, Nebahat Karaorhan Istanbul, Bekir Ors Istanbul, Rabia Yarkın Istanbul Yılmaz Kuman Adana, Fahri Ozsan Ankara Naşide Koryak Ankara, Zuhuri Danışman Ankara Avni Deniz Aydın, Ekrem Başaran Istanbul, Vehbi Dileksiz Istanbul, Zehra Bilbay Istanbul, Sadi Gelendost Biga Salih Asdal Bursa, Vehbi Moral Bursa, Adil Zeren Istanbul, Abdurrahman Şeref Ergenekon Çanakkale, Salim Büyükdoluca Çankırı, Fuat Ercan Istanbul, Hüseyin Timuçin Çorlu, Süleyman Urunç Edirne, Hamdi Akman Edirne, Hazer Sait Izmir, Mevhibe Arkollar Istanbul, Nezihe Soley Istanbul, Zekiye Kâniye Ozger Istanbul, Nusret Zorlutuna Karaman Ubeyde Okmen Istanbul, Rahmi Oztop Mersin, Muharrem Akyol Milâs Neşet Kadırgan Istanbul, Cevdet Karlıdağ Muş, Mahir Iz Istanbul, Haşim Karaman Istanbul, Semiha Dümdüz Istanbul, Tevfik Etili Istanbul, Muazzez Bayal Istanbul, Azmi Ozan Tarsus.

(Arkası var)

KÜÇÜK HABERLER

★ LISELERDE TEFTIŞLER — Maarif müdürü Maarif müfettişleri ile birlikte lise son sınıf imtihanlarını teftişe başlamıştır.

★ ASKERLIK KAMPLARI — Lise birinci ve ikinci sınıfların askerlik kampları dün başlamıştır.

★ ÇOCUK BAHÇELERI — Her yıl yapılmakta olan çocuk kampları bu yıl yapılmıyacaktır. Yalnız yeniden 15 çocuk bahçesi açılacaktır.

★ YABANCI OKULLARDA — Yabancı ve azlık okullarındaki yar direktörlerden istifa edenlerin yerine yenilerinin tayin edilmesine karar verilmiştir. Bu suretle yar direktörlük teşkilâtı yavaş yavaş kaldırılacaktır.

★ KANLI KAVAK SUYU — Kanlı kavak suyunun Rumelihisarına kadar getirtilmesi için belediye sular işleri müdürlüğü plânlar hazırlamıştır.

★ ÇIVI DAĞITILIYOR — Iaşe müdürlüğünce ihtiyacı tesbit edilen müesseselerle şahıslara haziran payı olarak çivi tevziine başlanmıştır.

Essen, Dün Tekrar Bombalandı

Baştarafı 1 incide

Manş sahiline karşı av tayyareleri tarafından yapılan akınlar ve Alman topraklarının garbinde bulutların himayesinde münferit İngiliz bomba tayyareleri tarafından yapılan taarruzlar neticesinde düşman dün 20 tayyare kaybetmiştir.

İngiliz hava kuvvetleri 3 Haziran gecesi garbî Almanyada bir kaç mahalle karşı hır...ama taarruzları yapmışlardır. Meskûn mahallelerde ve bilhassa Duisburg'ta büyük yangınlar çıkarılmış ve umumi binalar mühim hasarlara uğramıştır. Gece avcılariyle hava bataryaları taarruz eden İngiliz bomba tayyarelerinden 14 ünü düşürmüşlerdir. İngiliz propagandasının Kolonyaya yapılan hava taarruzunda bir muvaffakıyet eseri olan 20,000 kişinin öldürüldüğünü iddia etmiş olmasına rağmen İngiliz taarruzu neticesinde bu şehirde 200 kişinin öldüğü tesbit edilmiştir.

Londraya göre

Londra, 3 (A.A.) — İngiltere hava ve iç güven nazırlıklarının tebliği, dün gece düşman hava kuvvetlerinin İngiltere cenup doğusu üzerinde uçtuklarını, bombalar attıklarını, bir mikdar hasar ve az sayıda telefat olduğunu bildirmektedir. Bu sabah erken saatlerde Londra çevresinde hava tehlikesi işareti verilmiştir. Gece dört düşman bomba uçağı düşürülmüştür.

Kolonya'daki tahribat

Stokholm, 3 (A.A.) — Cumartesi gecesi Kolonyaya yapılan hava akını sonunda çıkan yangınlar dünkü Salı günü elân devam etmekte bulunuyordu. Dün akşam İsveçli muhabirlerden gelen telgraflarda, Berlinde yalnız yangınların önüne geçilebildiğinin kabul olunduğunu bidiriyordu. Bundan başka bir çok büyük fabrikaların alevler tarafından silinip süpürüldüğü de kabul edilmektedir.

★

Vaşington, 3 (A.A.) — Nevyork Times gazetesinin bildirdiğine göre, Aix la Chapelle ve Mayence'dan halk çekilmektedir. Kolonyanın âkıbetine bu şehirlerin de uğramasından korkulmaktadır.

Amerika Mebuslar Meclisi 3 Memlekete Harp İlânı Talebini Kabul Etti

Vaşington 3 (A.A.) — Mümessiller Meclisi Birleşik Amerika ile Macaristan, Bulgaristan ve Romanya arasında harp hali mevcut bulunduğunu bildiren kararı ittifakla kabul etmiştir. Ayan meclisi içtima halinde değildir. Yarınki perşembe günü toplanacaktır.

AFRİKA CEPHESİ

Baştarafı 1 incide

yerinin doğusunda müphem bir hattı tutuyorlar. Buradaki tankları kuvvetli topçu mevzileriyle korunmaktadır.

Rommel'in elinde hâlen tehlikeli bir zırhlı kuvvet vardır. Fakat şimdi teşebbüs düşmanı arasız surette savaşa mecbur eden İngiliz tanklarındadır.

Rommel'in şu dakikada esas endişesi iaşe yollarıdır. Bu yollara Hür Fransız ve Hintlilerden müteşekkil motörlü birlikler tarafından tesirli bir surette hücum edilmektedir.

Müttefik hattının cenup yanı, taarruzun ilk gününden beri Hint ve Hür Fransız makineli kuvvetlerinin yaptığı azimli savaşlarla olduğu gibi durmaktadır.

Çarpışmalar devam ediyor

Londra, 3 (A.A.) — Libyada muharebe yeni bir şekilde inkişaf etmektedir. Mayın tarlalarından geçen mihver tankları doğuya doğru ilerlemektedir.

Büyük çarpışmalar elân devam etmektedir. Kahireden alınan bazı haberlere göre mihver kuvvetleri ricat etmiye başlamışlardır.

★

Londra, 3 (A.A.) — Burada resmen ilân edildiğine göre, Libyada mihverin taşıt kayıbı 1000 e çıkmaktadır. Bunların arasında tank, kamyon ve zırhlı otomobil bulunmaktadır. Bunlar yalnız hava hücumları sayesinde tahrip edilenlerdir.

Yeni kullanılan silâhlar

Londra, 3 (A.A.) — İki yeni silâh Libyada Almanlara nahoş bir sürpriz hazırlamıştır. Bunlardan biri yeni İngiliz tank topudur. Bu topların attığı obüsler en kalın zırhları delmekte ve Alman tanklarını parçalamaktadır.

Bundan başka Amerikalıların yeni ağır tankları kullanılmaktadır. 28 tonluk olan ve "General Grant" ismi verilen bu tankın zırhı son derece kalındır. 20 tam isabet bu tankı muharebe harici bırakamamaktadır. Tankın teçhizatı 7,5 luk bir top ile 3,7 lik bir top, bir makineli tüfek ve bir kaç hafif otomatik silâhtır.

İtalyan resmî tebliği

Roma, 3 (A.A.) — İtalyan tebliği: Mihver kuvvetlerinin kazandıkları muvaffakıyetler daha ziyade artmıştır. Sayısı 3000 den fazlaya çıkan esirler arasında birinci İngiliz zırhlı tugayının komutanı da vardır. Ele geçirilen topların sayısı da 128 i, tankların sayısı yüzden ziyadeyi ve kamyonların sayısı da takriben iki yüzü bulmuştur. Pek çok mikdarda silâh ve başka teçhizat elimize düşmüştür.

Mussolini Libya'ya gitmiş

Ankara, 3 (Radyo Gazetesi) — Londra radyosunun son dakikada verdiği bir habere göre, Mussolini ileri hatlardaki İtalyan kuvvetlerini teftiş etmek üzere Libyaya gitmiştir. Bu haber başka hiç bir kaynaktan teyit edilmemiştir.

ŞARK CEPHESİ

Baştarafı 1 incide

Cephenin şimal kesiminde Volkof'un bataklık arazisinde şiddetli mevzii çarpışmalar devam etmiştir. Düşmanın mühim iaşe ve ikmal hatları Alman taarruzlariyle tahrip edilmiştir. Alman pike bombardıman tayyarelerinin yardımiyle düşmanın mukabil taarruzları akim kalmış ve 32 Sovyet tankı tahrip edilmiştir.

Alman muharebe tayyareleri Kara deniz sularında bir Sovyet kafilesine dahil bulunan 3000 tonluk bir petrol gemisini batırmışlardır.

Murmansk limanında Alman pike bombardıman tayyareleri 6 büyük nakliye gemisine ağır çapta bombalar isabet ettirmişlerdir.

21 Mayıstan 1 Hazirana kadar Sovyetler 610 tayyare kaybetmişlerdir.

Ayni müddet içinde şark cephesinde 53 Alman tayyaresi kaybedilmiştir.

Sovyet resmî tebliği

Moskova, 3 (A.A.) — Gece yarısı neşredilen Sovyet tebliği: 2 Haziranda cephede önemli hiç bir şey olmamış, bir kaç kesimde mevzii savaşlar olmuştur.

★

Londra, 3 (A.A.) — Sovyet haberler ajansı cephede temayüz eden Alman askerlerine iki yüz demirhaç nişanını götürmekte bulunan bir Alman Yarbayının, şoförünün yolu şaşırması yüzünden Rusların eline düştüğünü bildirmektedir. Yarbayın yaveri öldürülmüş, emirberi kaçmış ve şoför oturduğu yerin altına gizlenmiştir. Terkedildiğini gören Alman yarbayı demirhaçlarla birlikte teslim olmuştur.

Rusyaya malzeme sevkiyatı

Vaşington, 3 (A.A.) — Mühim bir gemi kafilesi bir Rus limanına salimen varmıştır. Bu gemi kafilesi yolda bir çok taarruzlara uğramışsa da Almanların bildirdikleri kadar hasar görmemiştir.

Fevkalâde Hallerde Mal İktisap Edenler

Ankara, 3 (TAN) — Fevkalâle hallerde haksız olarak mal iktisap edenler hakkındaki kanun, bugün resmi gazete ile neşrolunarak meriyete girmiştir.

Amerikanın Harp Masrafları

Baştarafı 1 incide

Geçen dünya harbinde, Birleşik Amerika yılda 18,500,000,000 dolardan fazla hiçbir zaman sarfetmemiş, bunu da en masraflı yılda harcamıştı.

Mayıs ayı içinde ordu için 1,496,000,000, donanma için 1 milyar 228,000,000; kiralama ve ödünç verme için 626,000,000 sarfedilmiştir. Hükûmetin doğrudan doğruya olmıyarak harple ilgili masrafları 400,000,000 dolar olmuştur.

Ayni müddet içinde vergi ve başka kaynaklardan hâsıl olan gelir 10,306,802,877 dolardır. Açık 1 milyar 653 milyondur.

İngilterenin masrafları

Londra 3 (A.A.) — İngilterenin harp masrafı bu hafta sonunda 9 milyar İngiliz lirası yekûnunu aşmış bulunacaktır. 1939 yılında parlâmento tarafından kabul edilen 9 milyar İngiliz liralık tahsisat hemen hemen bitmek üzeredir. 1914 - 1918 harbi İngiltereye topyekûn 8 milyar 417 milyon İngiliz lirasına mal olmuştur.

İngiltere istihsalât nazırı Amerikaya gitti

Londra, 3, (A.A.) — İngiltere istihsaller nazırı M. Lytlytton, refakatinde projeler baş müşaviri ile nezaret memurlarından bazıları ve Müdafaa Nezareti mümessilleriyle malzeme idareleri erkânından bir kaçı bulunduğu halde Vaşingtona gelmiştir.

M. Lytlytton burada M. Hopkins ve Donald Nelson ile müşterek İngiliz - Amerika istihsaline ait meseleleri görüşecek ve daha şimdiden Birleşik Amerika'da çalışmağa başlıyan İngiliz malzeme teşekküllerini teftiş edecektir.

Yeni gemi inşaatı

Vaşington 3 (A.A.) — Denizyolları bürosunun direktörü Kontrmiral Van Keuren, mümessiller meclisinin deniz işçileri komisyonuna, bu yıl yüz yeni harp gemisinin tezgâha konulacağını bildirmiştir.

Öte taraftan, komisyonun Reisi M Vinson, komisyonun 500 bin ton muharip olmıyan gemi inşası için bir milyar 100 milyon dolar tahsisatı tasvip ettiğini söylemiştir.

Almanyaya Bir Ticaret Heyeti Gitti

Ankara, 3 (TAN) — Sümerbank umum müdür muavini Bay Cabirin reisliği altında bir heyet, banka namına mübayaatta bulunmak üzere Romanya, Macaristan ve Almanyaya müteveccihen buradan hareket etmiştir.

Avrupada Belirmeğe Başlıyan Yeni Emareler

Baştarafı 1 incide

Bu hâdiselerin ve bu tezahürlerin bilhassa bu sırada büyük ehemmiyeti vardır. Çünkü İngiliz hava kuvvetlerinin Almanya üzerinde geniş ölçüde taarruza geçtiği, Alman ordularının şarkta ve Libyada büyük zaferler kazanamadığı, ve bilhassa İngiliz ve Amerikalıların Avrupada karaya asker çıkaracakları hakkındaki rivayetlerin sıklaştığı bir sırada bu hâdiselerin oluşu, iç cephenin sarsılmağa çok müsait olduğunu gösteren en büyük bir delil sayılabilir.

Bugün bir cephe ve bir cephe arkası yoktur, totaliter harp cephe ile cephe arkasını birleştirmiştir. Cephe arkasında bozgun, cephedeki orduyu da bozguna uğratmağa kâfidir. Hitlerin de, son nutkunda, en ziyade bu iç bozgunundan endişe ettiği görülmüştür. Halbuki Avrupa ve Afrikada harbeden Almanyanın, işgal altında bulundurduğu memleketlerde pek rahat ve emin olmadığına şüphe yoktur. Yukarıda bahsettiğimiz tezahürlerin de bu bakımdan ehemmiyeti vardır. İngiliz hava taarruzları, cephelerde muvaffakıyetsizlik, ve Avrupada müttefiklerin karaya asker çıkarmaları ihtimali işgal altında bulunan ve hürriyet ve istiklâllerine kavuşma gününü bekliyen milletler için teşvik edici ve onları harekete sevkedici hâdiselerdir.

Onun içindir ki, Avrupa 1942 de yeni hâdiselere sahne olmıya namzet bulunuyor gibidir.

Eden'in Bir Cevabı

Londra, 3 (A.A.) — Bu sabah Avam Kamarasında bir suale cevap veren Eden, Vichy hükûmetinin Fransız zırhlılarında Alman askerlerinin talim yapmalarına müsaade ettiğine dair resmi bir haber almadığını söylemiştir.

Yeni Dahiliye Müsteşarı Vazifesine Başlıyor

İzmir, 3 (TAN) — Dahiliye Vekâleti müsteşarlığına tayin edilen İzmir valisi Fuat Tuksal vilâyetteki vazifesini devrederek yeni vazifesine başlamak üzere Ankaraya hareket etmiştir.

T A N

ABONE BEDELİ

Türkiye		Ecnebi	
1400	Kr.	1 Sene	2800 Kr.
750	"	6 Ay	1500 "
400	"	3 "	800 "
150	"	1 "	300 "

Adres değiştirmek (25) kuruştur.

BUGÜN

Son Bombardımanlar

Yazan: *M. ANTEN*

24 saat ara ile Kolonya ve Essen e yapılan kütle halindeki hava taarruzları İngiliz ve Amerikan mahfillerinde büyük bir memnuniyet uyandırmıştır. İki memleket gazeteleri, garp cephesinde yeni bir safhanın başlangıcı olarak telâkki ettikleri bu taarruzlar hakkında geniş neşriyatta bulunmakta ve bazı tafsilât vermektedirler. İngiliz gazetelerine göre: Çıkarılan büyük yangınların tevlit ettiği dumanlardan tahribatın derecesi hakkında henüz sarih malûmat vermek mümkün olmamakla beraber Kolonyada bilhassa kimya fabrikalarının ve makine yapan sanayi müesseselerinin tahrip elildiği zannedilmektedir. Kolonya halkının 3/5 i boşaltılmıştır. Bunların mühim kısmı Münich şehrine gönderilmiştir. Essen'de 60 kilometre uzunluğunda ve 20 kilometre genişliğindeki bir sahada dünyanın ağır sanayi merkezlerinden en büyüğü olan Krupp fabrikaları vardır. İngiliz tayyareleri bu sahadaki yüksek fırınları, dökümhaneleri, atölyeleri; dokları; şimendifer tesisatını; depoları taarruz hedefi olarak seçmişlerdir. Bu sahanın hava hücumlarına karşî çok mükemmel surette müdafaa tertibatına malik olduğu Mareşal Goering'in 1939 Ağustosunda yaptığı şu beyanattan anlaşılabilir: "Bütün bu sahayı gezdim. Hiç bir düşman tayyaresi buraya tek bir bomba bile atamıyacaktır.,,

İngiliz mahfilleri ve matbuatı da, dün Churchill'in söylediği gibi, bu hava taarruzlarının devamlî bir surette ayni geniş ölçüde devam etmiyeceğini, fakat 1000 tayyarenin azamî hâd olmadığını ve Amerikan hava kuvvetlerinin iştiraki ile bu taarruzların daha genişliyeceği kanaatini beslemektedirler. Diğer cihetten bu taarruzların, Alman harp sanayiine ve münakale sistemine büyük darbeler indirileceğini, Alman milletinin zafere itimadı sarsılacağını kabul etmekle beraber zaferin sadece hava kıtalarıyle kazanılamıyacağını da açıkça söylemektedirler.

Almanlar evvelâ bu akınların ehemmiyetini saklamak istemişler ve Kolonyaya yalnız 150 tayyarenin taarruz ettiğini bildirmişlerdir. Fakat çıkan yangınların hâlâ devam etmesi ve tahribatın genişliği bu iddialarında ısrar etmelerine mani olmuştur. İsviçreye muntazaman gelen Kolonya ve Essen gazetelerinin bu bombardımanlardan sonra gelmemeleri de bu bakımdan şayanı dikkat görülmektedir.

Libya Muharebesi

Libya harbinin bir hafta süren ilk safhasının, mihverciler esas hedeflerini teşkil eden Tobruk ve Bardia'yı alamadıkları ve İngiliz kuvvetlerini arkadan çevirmeğe muvaffak olamadıkları için, müttefiklerin lehinde neticelendiğine hükmedilir. Londra radyosu bu harpte 70 lik toplarla mücehhez 16 tonluk Amerikan tanklarının da kullanıldığını ve mihvercilerin 50 lik toplarla mücehhez tanklarının bunlara güçlükle karşı koyabildiklerini, şimdiye kadar mihvercilerin 160 dan fazla tank kaybettiklerini ve yalnız İngiliz hava kuvvetlerinin 1000 den fazla mihvere ait nakil vasıtası tahrip ettiğini bildirmektedir. İngiliz kaynaklarına göre İngiliz hatlarında iki gedik açmağa muvaffak olmuş olan mihver zırhlı kuvvetleri çekilmeğe başlamışlardır ve İngilizler esas hatlarının 50 kilometre garbinde mühim bir mevkii zaptetmişlerdir. İngiliz kaynakları, Libya harbinin birinci safhasının müttefikler için memnuniyet verici bir şekilde bitmiş olmasına rağmen bu harbe bütün kuvvetlerini sokmuş olan Rommel'in yeni taarruzlarını ve yeni şiddetli harpleri beklemek lâzım geldiği mütaleasında bulunmaktadırlar.

Libya harbinin neticesinin yalnız iki düşman cephesinin askerî vaziyetleri üzerinde değil ayni zamanda Vichy'nin siyasî durumu üzerinde de oldukça mühim tesirler yapacağı şüphesizdir. Eğer General Rommel Tobruku almağa ve Süveyşe doğru ilerlemeğe muvaffak olursa - ki şimdilik böyle bir ihtimal yok gibidir - Vichy'nin Alman ve İtalyan taleplerine bugünkünden fazla boyun eğmesi ihtimali vardır.

Fakat Rommel kuvvetlerinin bozguna uğraması Vichy'yi Alman ve İtalyan tazyikinden kurtarmış olacaktır. Bununla beraber, bu sene içinde kat'î netice almak zorunda olan mihvercilerin Vichy'yi, Anglo - Sakson grupu ile tekrar askerî işbirliği yapmak cesaretini gösteremiyeceğini düşünerek, Alman isteklerini katî olarak kabule mecbur etmek maksadiyle tehdit etmeleri de ihtimal dışında değildir. Muhakkak olan bir şey varsa, General Rommel kuvvetlerinin taarruzları akamete uğradıktan sonra Vichy'nin müttefikler cephesine iltihakı bütün Afrika ve Akdeniz meselesini pek kısa bir zamanda müttefiklerin lehine olarak halletmeğe kâfi gelecektir. Hattâ sadece Cezair ve Tunustaki Fransa kuvvetlerinin zahiren Vichy'ye isyan ederek Trablus garbe doğru harekete geçmeleri bile Şimali Afrikadaki Alman - İtalyan kuvvetlerine karşı ezici bir darbe teşkil edecektir.

Sanayi İşlerimiz

1 - Servetimizi Denize Dökmiyelim!
2 - Biraz da Köylü İle Meşgul Olalım!

Senede En Az Bin Tonluk Ham Madde Stoku Teşkil Edecek Kâğıt Parçalarını Artık Çöplüğe Veya Denize Atmıyalım!

Halkımızı Besliyen Müstahsilin İhtiyaçlarından Biri de Lâmba Şişesidir, İçki Şişesi Yerine Biraz da Bundan Yaptıralım!

Yazan: **Lûtfi Arif Kenber**

Memleket içinde ham maddesi bulunan veya kısmen bu gibi maddeleri memleket içinden temin ederek muhtelif mamulâtı meydana getiren sanayiimizin yeni sanayi kanunu ile alacağı şekiller, bir çok müesseseleri şimdiden ilgilendirmektedir.

Teşviki sanayi kanunu kaldırıldıktan sonra, geçen on senelik sanayi programlariyle az çok gelişmeye başlamış olan sanayiimize tesir etmesi ve muhtelif sanayi şubelerimizde bazı sarsıntılar görülmesi muhtemeldir. Bu itibarla bu tesirlerin husulüne mâni olmak için icap eden tedbirlerin şimdiden alınması lâzımdır.

Hükûmetin sermayesiyle çalışan millî fabrikalar ve diğer sanayi müesseseleri için bittabi bu vaziyet varit değildir. Devlet müesseseleri her vakit istenilen program ve kadro ile, istenilen tarzda idare edilebildiği ve bir çok muafiyetlere malik bulundukları için bu müesseseler üzerinde yeni sanayi kanununun yapabileceği tesir hemen hiç denecek derecede sayılabilir.

Devlet müesseselerinden her hangi bir fabrika, hususî sermayeli fabrikalara hiç benzemez. Oralarda maliyet fiyatı ikinci derecede sayılır, esas mesele olarak ihtiyaç görülen eşya ve mamulâtı meydana getirebilmek meselesi ele alınır.

Memleket nüfusunun ihtiyacını karşılamak için bu fabrikaların geceli gündüzlü olarak çalışmaları sayesindedir ki, bir çok yerli mallarımız dünyanın en buhranlı bir zamanında kullanılmazı tatmin edebilmiştir. Bu arada Sümer Bank'ın bilhassa pamuklu mensucatı fakir ve orta halli ailelerin iki senedenberi en mübrem ihtiyaçlarından bir kısmını temin etmiştir. Bundan başka merinos, sun'i ipek, Beykoz deri ve kundura fabrikalarının da halk ihtiyaçlarının boşluklarını az çok iyi bir netice ile doldurabilecek yerli malları piyasalarda faydalı müdahaleler yapmıştır. Avrupa mamûlâtı yerine müsait bir şekilde kaim olan yerli mamûlât, yavaş yavaş ecnebi mallarına tam mânasiyle rekabet edebilecek bir seviyeye yükseldikçe bütün devlet fabrikalarının tam randımanlı olarak faaliyet göstermesini mümkün kılacaktır.

* *

Yalnız Sümer Bank'ın iki fabrikasından halk ve memleket için matlûp olan müsait neticelerin alınması gecikmektedir. Buna sebep, bu iki fabrikanın da mütemadiyen yeni ham madde kullanmak istemesi ve her siparişe tercihen devlet müesseselerinin istediği malları yapması da bu her iki fabrikada eski mallar veya çörçöp hale gelmiş yahut kullanılmış mamûlâtı sağlam olsun, bozuk olsun toplayıp da tasarruf edememesidir.

Bu iki fabrikadan biri Paşabahçe şişe ve cam fabrikası, diğeri de İzmit kâğıt ve sellüloz fabrikasıdır. Her iki fabrikanın tasarruf ve ekonomi kaidelerine aykırı hareketleri devam edip gitmektedir. Memlekette sellüloz hamuru verebilecek ağaç cinslerinin bulunmaması ve yeniden böyle geniş bir orman sahasının meydana getirilememesi sellülozun hâlâ hariçten ithal edilmesini icap ettirmektedir.

Halbuki, memleketin kâğıt ihtiyacı gün geçtikçe artmaktadır. En âdi ambalâjlık kâğıdın bile kilosu beş altı misli arttığı bir memlekette sokaklarımız, çöp arabaları ve çöp sepetleri kâğıt parçalariyle doludur. Her tarafta saçılmış ve atılmış bulunan bu kâğıt parçaları sokaklara ve binnihaye denize veya çöplüklere dökülen bir servettir.

Yapılan tahminlere göre bu servetin yekûnu senede bin tona yakındır. Bu rakkam içinde her nevi ambalâjlık kâğıtlar, yazı kâğıtları, dolmuş defterler, yazılı yoklamalarda kullanılan imtihan kâğıtları, eski kitap ve gazetelerin yırtıkları ile diğer muhtelif kâğıt parçaları ayrı ayrı yekûnlar tutmaktadır. Senede bin tonluk bir ham madde stokunu bu suretle kaybetmemiz ve bundan kâğıt fabrikamızın hiç bir suretle istifade edememesi büyük bir ziyadır.

Biz, harpten evvel bu kâğıt kırpıntılarını orta Avrupaya ihraç ederdik. Çeşitli kâğıt parçalarını balya balya memleektimizden ithal eden devletler, bu işi kârlı veya hiç olmazsa kendilerine az çok faydalı bulmamış olsalardı bunları bizden satın alıp bir hayli nakliye masrafı da vererek memleketlerine ithal etmeğe hiç lüzum görürler mi idi?

Her nevi lüzumlu lüzumsuz kâğıtlardan tasarruf için pekâlâ tedbirler alınabilir. Mekteplerde, Halkevlerinde, belediyelerde hattâ resmî dairelerin her birinde artık kâğıtları toplamak için küçük, fakat faydalı teşekküllerin yer bulmasına niçin imkân olamaz?.

Bu teşekküllerin toplıyacakları kâğıt haftanın her hangi bir gününde fabrikanın bir deposuna sevkedilir ve orada balya haline getirildikten sonra fabrikada işlenebilmek için hazır bulundurulur. Bu iş, her halde hariçten sellüloz getirtmekten hem daha kolay, hem de daha kârlıdır.

* *

Paşabahçe fabrikasına gelince, bu cam ve şişe müessesesinden en ziyade şikâyetçi olan müstahsil ve köylülerdir. Bir çok fedakârlıklara katlanarak halkımızı beslemek vazifesini üzerlerine almış olan köylü ve müstahsillerin en zarurî ihtiyaçlarından biri olan lâmba şişesini bu vatandaşlara veremiyoruz.

Paşabahçe fabrikası, her şeyden önce inhisarların siparişlerini yapmaktadır. Ayrıca toplu, ve kuvvetli yekûnları havi siparişler almakta, bunun haricinde ufak siparişler kabul etmemek prensibini takip etmektedir.

Halbuki lâmba şişesi yurdumuz için daimî bir harcıâlem eşyadan sayılır. Halıçte hususî sermayeli bir fabrika, bu şişeleri iptidaî şekilde ve el ile yaparak Anadolu ve Trakyaya sevketmektedir.

Köylülerimiz tanesini elli kuruşa aldıkları bu lâmba şişelerini ancak bir kaç gün kullanabilmektedir. En

☞ Devamı: Sa. 4, Sü. 2

LOKMAN Hekimin Öğütleri

ŞARABI KİMLER İÇEMEZ?

Şarap, yerine göre ve ifrata gitmemek şartiyle, faydalı bir içki olur. Bir litre şarabın vereceği kaloriyi geçen gün yazmıştım... Bundan başka, yine ifrata gidilmemek şartiyle, hazmi kolaylaştırır.

Fakat, midesi bozuk olanlarda, aksine, mide bozukluğunu arttırır. Midesi bozuk olanlara kırmızı şarap, beyazından daha ziyade dokunur.

Kırmızı şarabın tazesi, pekliği arttırır, kırmızı şarap eskidikçe terkibindeki tanen dibine çöktüğünden, pekliğe daha ziyade dokunur... Beyaz şarapta tanen olmadığından linet verir...

Şarap, kendisi az çok bir gıda olduktan başka, yenilen yemeklerden vücudün daha ziyade istifade etmesini temin eder.

Şarap kalbe kuvvet verir denilemez, fakat onun işlemesini tenbih eder. Damarlardaki tansiyonu arttırır. Onun için yürekleri yavaş işliyen, damarlarında tansiyonu düşük olanlar şarap içebilirler. Damarlarında tansiyon yüksek olanlar şarap içmemelidir...

Şarap fikir işlerini de tenbih eder. Büyük şairlerin çoğu şarabı senâ etmişlerdir... Büyük hekim İbni Sinâ'nın sabaha kadar - şüphesiz ifrata gitmeden - şarap içerek eserlerini yazmış olduğunu kuvvetle rivayet ederler... Fakat fikir işlerinde şaraptan istifade edebilmek için, esasen kuvvetli fikir sahibi olmak lâzımdır. Şarap fikir vermez, zaten fikri olana yardım eder... Kuvvetli fikir sahibi olmıyan şarap içerse, sadece uyur, kalır..

Çocuklara on dört, on beş yaşından önce şarap zararlı olur. Genç kızların muayyen günlerini uzatır, hem de sancı verir.

Şarap sinirleri fazla tenbih ettiği için, zaten sinirli olanlar şarap içmekten zarar görürler.

Şarap hem kalbi, hem de beyni tenbih ettiği için, yüzleri kızarmağa, beyinlerine kan hücumuna istidadı bulunanlar şarap içmemelidir. Bunun gibi, göğüslerine kan hücum etmesine istidadı bulunanlar da şaraptan zarar görürler.

Böbreklerde iltihap bulununca, iltihap müzmin ve hafif olsa da, şarap kat'i olarak zararlıdır.

O halde, şarabı kim içebilir, diye soracaksınız... Güçlü, kuvvetli, sıhhatleri yerinde, çok çalışan, ağır iş gören erkekler ve kadınlar, ifrata gitmemek şartiyle, şarap içebilirler. Onlara da şarabın çoğu dokunur.

Yenilen yemeklerin de, şaraba tahammül edebilmek için, tesiri vardır. Yağlı yemeği sevenler, şaraba daha iyi tahammül ederler ve ondan daha ziyade fayda bulurlar.

Yazan: *FRANÇİS DE CROİSSET* Çeviren: *ULUNAY*

HİND DİYARINDA
Karış Karış..

Tefrika No. 8

Bana garip bir tebessümle bakıyordu ve ben bu gülümsemede biraz evvelki hüznü seziyordum: Birden:

— Siz! Dedi. Fransızsınız. Bilmezsiniz..

Sonra yanımızdan geçen iki Hintlinin adımlarını takip etti; ve sırtı biraz eğilmişi olarak kendi ırkından olan adamlarla beraber uzaklaştı.

SON GÜNLER

İstediğim kadar "ehemmiyeti yok!,, diyeyim. Fakat bu kadar devamlı ve inatçı bir hadisede tabiilik olamaz:

(Aden) denberi her gece rüyamda bir ölü görüyorum.

Hollicott'un anlattığı budalaca hikâyenin tesiri altında bulunduğumu biliyorum, bundan kurtulmak istiyorum, fakat yapamıyorum. Bu, kâbus değil. Hattâ kâbus olsa yine iyi... Beni diriler görmiye geliyorlar. Sanki yanımda imişler gibi benimle konuşuyorlar. Onların ölü oldukarını kabu etmiyorum. Uyandığım zaman:

— İşte! Diyorum, bu sefer rüyamda bir diri gördüm.. Sonra hatırlıyorum ki o da ölmüş bulunan bir dosttu. Bu hal böyle devam edecek mi?

Süvarinin beni davet ettiği, vapurun en yüksek yeri olan kumanda köprüsünde bir koltuğa uzanmış olduğum halde sigara içerek düşünüyorum. Yumurta şeklini alan semaya bir martı takılmış; bir diğeri tehlikeli cambazlıklar yaparak bir tayyareyi taklit ediyor. Deniz, çarşaf gibi; hava durgun. Ne bir pervane sesi, ne de bacadan duman. Fakat ayaklarımın altında görünmez bir davul bir fokstrott tempoluyor. Birdenbire pervanenin sükûtunu anladım: Vapuru "Cazbant" yürütüyor.

* *

Bir kaç gün evvel güneşi nasıl arıyorsak, Aden'i geçtiktenberi de gölgeyi öyle arıyoruz. Şimdi herkes yerini değiştiriyor ve benim bulunduğum noktayı istilâ ediyor.

Sıcak müthiş! Gemi tıklım tıklım. O kadar ki insanlın yolculardan bazılarını denize atacağı geliyor. Ben atacağım adamları şimdiden seçtim.

Sinderaman'ın yeni dostları olan keskin bakışlı iki Hintli kupkuru bir kocakarıya refakat ediyorlar. Güvertede gezdiğim zaman üçü de gözleriyle beni takip ediyorlar. Bakışları gittikçe daha derinlere işliyor gibi geliyor. Aden'den ayrıldığımız zaman kocakarı beni görünce sırıtı... Akşam rüyamda ilk ölü ile müşerref oldukşimdi beni gördükleri zaman üç Hintli de sırıtıyorlar. Önlerinden geçmemek için alargadan dolaşıyorum; fakat en ummadığım zamanda orada bulunuyorlar. Kocakarı galiba iskambil falına bakarak geleceği haber verirmiş.

Sinderaman:

— Sakın falınıza baktırmayınız! Dedi. Çok doğru şeyler söylüyor!

* *

Hint sahillerini basan kasırgayı, yalnız kuyruk darbesini yemek suretiyle atlattık. Denizde yelkenleri parçalanmış, direkleri kırılmış bir gemiye rasladık. Dalgalar bütün cesetleri süpürdüğü için tayfadan kimse yok. Açlıktan susuzluktan ve dehşetten ölmüş olacaklar!

İngiliz gemilerinde disiplin! Bu akşam iki dakikalık bir sükût ile mütarekeyi hatırladık.

(Devamı var)

Bir Türk Genci Mühim Bir Keşifte Bulundu

ÜNİVERSİTE KİMYA ASİSTANLARINDAN SAMİM AKSU FENOSEPTİL ADLI YENİ VE MÜHİM BİR İLÂÇ KEŞFETTİ

Yazan: **SAİD KESLER**

Bizim icat ve ihtira sahasında pek kısır olduğumuz hakkında -farkında olmadan kendi kendimize telkin ettiğimiz- umumî bir kanaatimiz vardır. Bizi, her yeni buluşu istihfafla karşılayacak kadar sarmış olan bu haksız ve yersiz kanaatin yanlış olduğunu belirtmek için elimize fırsatlar geçiyor da, bunlardan bile istifade edemiyoruz. Bu yüzden bir çok istidatlar inkişaf sahası bulamıyorlar. Biraz cesaretli olanlar da zaman zaman ortaya çıkan bazı şarlatanların âkibetinden ürkerek buluşlarından bahsetmemeyi tercih ediyorlar.

İlim ve fen sahasında çalışan insanların tevazuu ne kadar tabii ise cüretkâr olmamaları da o kadar tabiidir. Mütefenninlere, buluşlarını ilim ve fen âlemine arzedebilmeleri imkânını vermek, onları cesaretlendirmek bizim vazifemizdir.

Bugün bahsedeceğim hadise, fen sahasında çalışan Türk gencinin bu imkâna kavuşunca kendisinden beklenileni vereceğini göstermesi itibariyle çok dikkate şayandır. Bu hadise de gösteriyor ki Türk zekâsı -imkân ve saha bulduğu takdirde- icat ve ihtira bakımından hiç de kısır değildir.

* *

Menenjit, zatürree, belsoğukluğu ve buna benzer hastalıkların tedavisinde büyük faydaları görülen ültra septil adlî ilâç yirminci asrın mucizesi olarak telâkki ediliyor. Bu ilâç Türkiyeye gelince devaikül oldu. Nezleden rümatizma ağrısına kadar ültra septil kullanmıya başladık. Prontozil denilen bir ilâç da ayni faydalarla ayni rağbeti görmüş bulunuyor.

Kimya enstitüsü profesörlerinden Arndt'ın asistanlarından Samim Aksu bu ilâçların Türkiyede yapılması imkânlarını araştırmış ve bulmuş. Ültra septilin bizim küçük lâboratuvarlarda imaline hazırlanılırken diğer taraftan da henüz kimya kitaplarına geçmemiş yeni bir sentez bulmak için çalışmalara başlıyan genç asistan bir kaç aylık bir mesaiden sonra hedefine ulaşmıştır.

Samim Aksu 29 yaşındadır. Aşağı yukarı bütün ömrü üniversitede geçmiştir. Babası üniversitede muhtelif memuriyetlerde bulunmuş, üniversite veznedarlığı, tıp fakültesi dahiliye müdürlüğü yapmış ve üniversitedeki memuriyetleri sırasında vefat etmiştir. Bu itibarla genç kimyager üniversite muhitini o kadar benimsemiştir ki, tahsilini bitirdikten sonra bile bu baba ocağından ayrılmamış, orada vazife almıştır. Ve bugün dünya tıp âlemine hediye ettiği yeni ilâcı bulduğu lâboratuvarda 30 lira aslî maaşla çalışan mütevazi bir asistandır.

Samim Aksu'nun bulduğu yeni ilâç prontozil ve ültra septil gibi sulfanilâsnid sınıfından yeni bir mürekkep cisim sentezidir.

* *

Samim Aksu'nun bu yeni ilâcı bir kaç aylık mesaî neticesinde bulduğunu kaydederken bu sahada üç senedenberi araştırmalar yaptığını kaydetmek de lâzımdır. Üç senelik mesaî ancak bir kaç ay evvel ona yeni bir cisim bulmak imkânı olduğu kanaatini vermiş ve bu kanaatle çalışmak suretiyle le 15 - 20 gün evvel aradığını bulmaya muvaffak olmuştur.

Yeni bulunan cismin kimya dilinde ismi:

2 — Sulfanilamido, 4 — Fateiylthiazol'dür. Fakat tecrübeler sırasında ilâcı bu kadar uzun bir isimle anmak mümkün olmadığı için profesör ve asistanlar bu ilâca şimdilik Feno septil ismini vermişlerdir.

Feno septil ismine bakılıp da yeni ilâcın ültra septilin veyahut prontezilin uydurma bir şekli olduğu sanılmamalıdır. Bu tamamen yeni bir cisimdir. Üniversite tıp ve kimya muhiti bu buluşla çok yakından ve büyük bir heyecanla alâkadar olmuş, hıfzıssıhha profesörü Hirsck ilâcın tedavi sahasında tecrübelerine başlamıştır.

Tecrübenin tedavi sahasında müsbet netice vereceğine şimdiden muhakkak nazariyle bakılmaktadır. İmal sahasında alınan ilk netice, bu ilâcın basit lâboratuvarlarda bir kilosunun 100 liraya mal olacağı merkezindedir. Bunu çok daha ucuza, faraza on liraya mal etmek de mümkündür. Fakat böyle buluşlardan faydalanabilmek, dünya tıp ve kimya âlemine yeni ilâçlar da verebilmek için ilk lâzım olan şey, bir umumî kimya fabrikasıdır. Bu fabrika olmadıkça ikinci derecedeki iptidaî maddeler dışarıdan getirileceğinden ilâcı daha ucuza mal etmek mümkün değildir. Zaten kimya fabrikası kurulup ilk iptidaî maddeleri de memleketimizde yapmak imkânı bulunmadıkça bu kabil buluşlardan şimdilik faydalanabilmek mümkün olmıyacaktır. Esasen bu yeni mucizeyi yapan genç asistan da bu kanaattedir. Kendisine böyle mucizevî bir ilâç bulmak suretiyle elde edeceği maddî menfaatin azametinden bahsettiğim zaman yeisle güldü.

— Bunu hiç düşünmedim dedi, bu bir fabrika meselesidir. Ben burada bu yeni cismin reçetesini kimbilir kaça satabilirim? Çünkü bunu satın alan lâboratuvarın imal hacmi fazla para verebilmesine imkân vermez. Sizin söylediğiniz olsa olsa Bayer ve Merk gibi büyük fabrikaların kurulmuş veya büyük kimya sanayiinin teessüs etmiş olduğu memleketlerde hatıra gelebilir.

Tanınmış Bir Rumen Sanatkârı Dün Şehrimize Geldi

Romanyanın tanınmış piyanistlerinden Bayan Silviya Şerbestko dün öğleden sonra şehrimize gelmiştir. Kendisi bilhassa Paris, Varşova ve Prag'da verdiği bir çok konserlerle temayüz etmiştir. Sanatkâr Haziranın yirmisinde Ankarada, gelecek hafta içinde de İstanbul Kızılay menfaatine iki konser verecektir.

Beyoğlu Halkevinde "Sanat Ayı,,

Beyoğlu Halkevinin hazırladığı "haziran sanat ayı,, nın programı tesbit edilmiştir. Bu programa göre 6 haziran günü saat 16 da Balıtacıoğlu tarafından sanat mevzuu üzerinde bir konferans verilecek ve figür sergisi açılacaktır, 15 haziranda saat 18 de Ahmet Hamdi Tanpınarın bir konferansından sonra Peyizaj sergisi, 23 haziranda profesör Levinin konferansından sonra desen sergisi açılacaktır.

TAKVİMDEN BİR YAPRAK

Lüks, Süs, İsraf

Yazan: *ULUNAY*

Mevzu kıtlığı demeğe pek dilim varmıyor. Fakat zannedersem "lüks, süs, israf,, bahsi bi çok yazıcılar için "cankurtaran mevzular,, arasına girdi.

Dünyanın geçirdiği buhran bu bahse (demagojik) bir hüviyet verdi. Bunun için:

"Kahrolsun lüks! Yere batsın süs! Uzak olsun israf...,,

Diye nutuk eden bir hatip, dinleyenler üzerinde âzamî tesir yapıyor.

"İçtimai durumumuzda hepimizin büyük bir dikkatle çekineceğimiz nokta lükstür. Kadınlarımız için süs aile bütçelerinde kocaman kocaman rahneler açıyor...,, Yolundaki ısmarlama yazılar bile dikkatle okunuyor.

Ve mekteplerde ipekli çorap yasağı üzerine ana babaya sokakta kıvırta kıvırta göbek attıran karikatürist eserinde muvaffak olmuştur.

Bu suretle "lüks, süs ve israf,,a hep bir ağızdan hücum edilerek aleyhinde söylenmedik söz kalmamıştır. Buna rağmen bu üç suçlu esatirdeki "üç letafet,, gibi birbirlerine sarılarak insanların ne yapsalar kendilerinden geçemiyeceklerine inanan bir bakışla sokullara fikirlere; bedenlere vücutlara, keselere bütçelere hükmetmekte ısrar ediyorlar.

"Lüks, süs, israf, zemmediliyor; fakat bir türlü afaroz edilemiyor.

— İllâhlah! Bıktık bu lüksten,,

Diye bağırdığımız halde normal zamanda insanlara küçük dillerini yutturacak kadar yüksek kira vererek yazlığa gidiyoruz.

— Süs istemiyoruz!

Diyoruz. Fakat kadınlarımızın ipek çorap masrafı her aile babasının yüreğine evlât acısı gibi çöküyor.

— İsrafa nihayet verelim...

Diyenler hiç bir zaman bir lokma, bir hırka, bir de başlarını sokacak meskene kanaat edemiyorlar. Böyle olunca lüksten, süsten, israftan şikâyet neye yarar?

Erkeklerde caka, kadınlarda "güzel görünmek,, ihtiyacı olduktan sonra israf sembolünün gönüllerde yerleşip oturmamasına imkân olamaz. İnsanlar gönül rızasile bundan kolay kolay vaz geçemezler.

Bunu önüne ancak aile relsinin "ağalığı - otorite,, si geçebilir.

Bir ev bütçesinin metelik şaşmazsızın tatbikine nezaret eden odur. Her şey onun tasvibiyle yapılır. Bazı ailelerde kadınların çalışmaları onlara kazandıklarını istedikleri gibi sarfetmek hakkını veremez.

Avrupada bir ailenin bütün efradı çalışır ve kazancını bir nevi "Komünüote,, olan eve getirir. O paranın tasarrufu aile reisinin elindedir.

Geçenlerde bir dostuma rasgeldim. Çehresine azimli bir mâna vererek:

— Azizim, dedi. İsrafa harp ilân ettim: Evvelâ sigarayı bıraktım.

— Dayanabiliyor musun?

— Avunmak için bol bol Şamfıstık, akide şekeri, çikolata, taze badem, kestane şekeri yiyorum!..

Nazmi Topçuoğlunun

İAŞE DURUMUMUZ

Hakkındaki Makalesi

Eski Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlunun "iaşe durumumuz,, hakkında dün neşrettiğimiz makalesi "İktısadî Yürüyüş,, rafikimizden alınmıştır. Devamını yarın vereceğimiz bu yazının ilk kısmı mecmua tabi halinde iken alınarak gazetemize konulmak üzere dizilmiştir. Fakat sonradan "İktısadî Yürüyüş, bazı teknik zaruretler dolayısiyle dün intişar sahasına çıkamamış, bu suretle makale gazetemizde mecmuadan evvel neşrolunmuştur. Arzumuz hilâfına husule gelen bu hatadan dolayı arkadaşımızdan özür diler Topçuoğlunun memleketin iaşe durumu etrafında çok kıymetli fikirleri ihtiva eden bu makalesinden başka ayni dava hakkında Samet Ağaoğlunun Peyami Safa ve Ahmet Hamdi Başar'a cevap mahiyetinde bir yazısını, Remzi Sakanın ve diğer birçok maruf muharrirlerin günün iktısadî meseleleri etrafındaki yazılarını neşreden "İktısadî Yürüyüş,, ü bu vesile ile okuyucularımıza tavsiye etmeyi yerinde buluruz.

Açık Teşekkür

Yirmi senedenberi müptelâ olduğum ses kısıklığının tedavisi için bugüne kadar paralı ve parasız göstermediğim müessese ve mütehassıs hemen hemen kalmadı. Bütün teşhisleri alt üst eden büyük bir isabetle teşhisi ancak şimdi koymıya muvaffak olan ve tedavim hususunda göstermiş oldukları azamî itina, feragat ve enerjilerinden ötürü Haydarpaşa askerî hastahanesi değerli kulak mütehassısı sayın binbaşı Reşat Uluğ'a, sinir hekimi Rüştü Bilgeye, başhekim Zahit Tolon'a ve hemşire Talât Siyahinciye teşekkür ve minnet hislerimin iblâğma sayın gazetenizin tavassutunu rica ederim.

Teğmen: Ahmet Aksoy

BUGÜN İPEK'te

2 Büyük Film

1 - ZORLA KATİL (ŞİKAGO KRALI)

Baştan nihayete kadar heyecanlı ve harikulâde film

Baş Rollerde: ROBERT MONGOMERY

2 — Senenin en büyük zaferi ARJANTİNA

Son Hafta

Bugün Matinelerden İtibaren

SARAY SİNEMASINDA

2 Güzel ve Büyük Film Birden

TYRONE POWER ve LİNDA DARNEL Tarafından Zoro'nun İşareti *Harikulâde film*

KATE de NAGY GEORGES ALEXANDER tarafından oynanmış yeni görülmemiş ŞEN YUVA eğlenceli güzel film

Gece Her İki Film Birden

NOVOTNİ Bahçeli Lokantası AÇILMIŞTIR.

Her öğle ve akşam müzik

HALKEVLERİNDE:

Beyoğlu Halkevinden: İzmir mebusu Mahmut Esat Bozkurt, bugün saat 18 de "Silâh ve Cümhuriyet,, mevzulu bir konferans verecek.

SPOR

Admira, Beşiktaşı Dün 3 - 2 Yendi

Misafir Takım, Dün İstanbul Şampiyonuna Çok Güzel Bir Oyun Çıkardı

Beş gündenberi şehrimizde bulunan takviyeli Admira takımı dün ikinci maçını Şeref sahasında İstanbul şampiyonu Beşiktaşa karşı yaptı ve güzel bir oyundan sonra galip geldi.

Fenerbahçenin aldığı iyi neticenin tevali etmesi ümidi uyanmış olacak ki tatil günü olmamasma rağmen stadda altı bin kişi kadar tahmin edilen meraklı bir seyirci kütlesi vardı.

Saat tam on sekizde evvelâ misafir Alman takımı sonra da Beşiktaş ekibi sahaya çıktılar ve oyuna Ahmet Ademin idaresinde başlandı.

Alman takımı dün birinci devre zarfında pek de hakketmediği iki golünü kalecisinin fazla heyecanlı ve aceleci olmasî yüzünden yedi ve güzel oynamasma rağmen muhacimlerinin hiç de iyi şüt atamaması neticesi gol çıkaramadı. Bir takımın bu kadar güzel paslâşmasma ve boş yerlere kaçmasını bu kadar güzel bilmesine rağmen isabetli şüt atamamasî hayretle karşılanmıştır.

Filhakika Alman misafirlerimiz o kadar güzel top oynuyorlardı ki, gayet zarif kombinezonlarla rakip müdafaayı geçerek kale önüne gelmeleri artık gol çıkaracaklarma fazlasiyle delâlet ediyor, fakat şütler hep bozuk gidiyordu.

Beşiktaşa gelince dün fırsattan istifade etmesini bilerek çıkardığı iki golle kazanmak şansmî eldı ettiği halde beklerinin zayıflığı yüzünden oyunu kaybetti denilebilir. Ankaralı Hasan ve Halis ile takviye edilmiş olmasına rağmen ancak kısa süren tazyikler yaptı ve Alman takımının oyununa bilhassa ikinci devrede tabi oldu.

Oyun nasıl oldu?

Çok zevksiz ve yavaş başlıyan maç hemen Beşiktaşlılarm hâkimiyeti altına girdi ve daha ikinci dakikada bir korner atışına hesapsız bir çıkış yapan Admira kalecisinin boş bıraktığı kaleye Sabri kafa ile ilk golü attı.

Almanlarm toprak sahada bir türlü kendilerine gelememelerine mukabil Beşiktaş oyununu açıyor ve sağlı sollu yaptığı hücumlarla Admira'ya çok buhranlı dakikalar geçirtiyordu. O kadar ki Alman takımının Beşiktaştan bir kaç klâs aşağı olduğu hissi uyanabilirdi. Bunun neticesi olarak yedinci dakikada Şükrünün soldan akarak çektiği şüt direğe vurup geri geldi ve tekrar yetişen Şükrü kalecinin eli altından ikinci golü attı.

Yediği iki golden sonra vaziyetin nezaketini anlıyan Alman takımı temposunu sıklaştırdî ve hemen Beşiktaş kalesine indi, fakat Gauschel topu altı pastan dışarıya attı ve böylece fırsat kaçırmalar devre sonuna kadar seyircileri hayretten hayrete düşürerek tevali etti durdu. Bu arada Beşiktaş kalecisi Mehmet Alinin yaptığı bir kaç kurtarış fevkalâde idi.

İkinci devrede Beşiktaşta Şeref çıkmış, Şükrü sol iç olmuş, sol açığa da küçük İbrahim gelmişti. Oyun birinci devrenin tam aksine olarak fevkalâde seri başladı ve Alman takımı üst üste tazelediği akınlarla Beşiktaş kalesini çember içine aldı. Böylece sekizinci dakikada sol açık Arlt sağdan gelen bir şandele fevkalâde bir kafa vurarak topu yere çarptırıp kaleye soktu.

Bunu onuncu dakikada Gauschel'in güzel bir şütle attığı ikinci gol takip edince gayri ihtiyarî birinci devre zarfında kaçan fırsatların doğurduğu hayretin yerini iki dakika zarfında iki gol atmanm verdiği şaşkınlık aldı.

Bundan sonra Beşiktaşın açılması beklenirken yine Alman takımı ağır baskısına devam ettı ve fevkalâde güzel bir oyun tutturdu. Bilhassa bütün haf hattı ile sol bek ve sağ açık birinci smıf bir oyun oynanmasında başlıca âmil olmaktaydılar.

On beş dakika kala Beşiktaş güzel ve üst üste bir kaç akınla oyunu müsavi bir hale sokmıya kalktı ise de Alman takımı son dakikalarda büyük bir süratle oyuna devam etti ve 37 inci dakikada sağ açığın hazırladığı bir akında birdenbire eşape yapan Gauschel üçüncü golü de çıkardı. Alman takımı Pazar günkü oyunu hilâfına dün kolayca pozisyona girdiği için pek çok şüt attı, fakat bu şütler isabetsizliği müdafaasî daha iyi olan Fenerbahçeye karşı neden çok şüt atmadıklarını oldukça izah ediyordu. Admira dün Gauschel'i santrfora. Zaletzki'yi solice, Hanreiter'i de sağ hafa almıştı. Takıma yeni giren sol haf vücudünden beklenenden fazlasını yaptı.

Beşiktaş takmı şu kadro ile oyuna başlamıştı:

Mehmet Ali, Yavuz, Feyzi, Hüseyin; Hasan; Çaçi; Halis; Hakkı; Sabri; Şeref; Şükrü.

Ahmet Ademin idaresi çok güzeldi.

Füruzan TEKİL

Sanayi İşlerimiz

Baş tarafı 3 üncüde

küçük bir sebep bu şişeleri çatlatmıya kâfi gelmektedir. İmalât iptdaî ve malzemesi adidir. Bir lâmba şişesine elli kuruş veren bir müstahsil, bu şişeyi bir ay bile kullanamazsa ne yapar? Bunu okuyucularımız kolaylıkla tahmin edebilirler.

Diğer taraftan tam teşkilâtlı mükemmel bir fabrikamız, boyuna müskirat şişesi imal edip durmaktadır. Eğer fabrika her ay bir hafta müddetle lâmba şişesi imal etse, yurdun bütün şişe ihtiyacını karşılayabilecek kadar bir stok elde edilmiş olur. İnhisarların markasını havi müskirat şişelerinin milyonlarcası vilâyetlerde toplanmıştır. Ne fabrika bunları toplayıp İnhisarlara veriyor, ne de İnhisarlar idaresi bunları toplıyarak yeni siparişler vermekten vazgeçiyor.. Fakat bazı açıkgözler bu markalı şişelerin tanesini kırk paraya toplatarak İnhisar markasını hususî bir yedirme âleti ile şişenin üzerinden kazıdıktan sonra bu şişeleri diğer hususî müskirat âmillerine satarak istifadeler temin ediyorlar.

Bu kullanılmış şişelerin İnhisarlar idaresine maliyeti her halde yeni şişelerin maliyetinden daha ucuz olacaktır. Fakat bunu iş edinmek ve tasarruf ile israfın arasındaki uçurumun vatanseverlik ve iktisat bilirlik bakımlarından ne kadar geniş ve zararlı olduğunu takdir etmek lâzımdır.

Askerî Vaziyet

Baştarafı 1 incide

mecburiyetinde bulundukları mesafe ve geçmek zaruretinde kaldıkları Alman işgali altındaki memleketler ve buralarda tesis edilmiş dinleme istasyonları, hava bataryaları, ve müdahale avcı meydanları nazarı itibara alınırsa bu zayiatın çok az olduğu anlaşılır. İngilizlerin böyle büyük bir akında bu kadar az zayiatla muvaffak olmalarının sebebini İngiliz tebliğinin şu kısmından anlıyoruz.

"Bu harekât yapılırken sahil bombardıman ve av ve ordu koordinosyon komutanlığı servisine mensup başka teşekküller düşmanın hava alanlarına ve kuvvetlerimizi yakalamağa teşebbüs eden düşman avcılarına taarruz etmişlerdir.,,

Tebliğin bu kısmından anlaşılıyor ki, Hava Nezareti tertip ettiği bu taarruzun emniyeti hususunda sahil müdafaa komutanlığı ile tam bir işbirliği tanzim etmiş ve sahil müdafaa komutanlığı emrindeki bomba birlikleri, büyük taarruz filolarının geçeceği mıntakalardaki düşman hava meydanlarını bombalarken av birlikleri de bu meydanlardan uçabilen avcılara hücum ederek onların müdahalelerini bertaraf etmişler ve bu suretle bomba filolarının gidiş ve dönüş yollarını mümkün olduğu kadar tehlikesiz ve açık bulundurmuşlardır.

Almanların başladıkları Libya taarruzu dolayisiyle Afrikadaki hava kuvvetlerini arttırmak için garp cephesindeki hava kuvvetlerini hafif bırakmaları ve bu taarruza iştirak eden tayyarelerin çokluğu yüzünden. hafif kalmış müdahale tayyarelerinin ne yapacaklarını şaşırmış olmaları gibi sebepleri de buna ilâve edebiliriz.

1940 ve 1941 seneleri zarfında, ağır hava taarruzlarına maruz kalmış olan İngiliz şehirlerinin harabelerini gezen Başvekil Mister Churchill, harap olmuş yuvalarının yanında kendisini neşeli bir halde karşılıyan İngiliz halkına: "Sabrediniz. Düşman fazlasiyle ödiyecektir,, diye vermiş olduğu sözü yerine getirmeğe başladı.

Evet, Almanya şimdi ödemeğe başladı. İngilizlerin o zamanlar uğradıkları zayiat ne kadardır, bilmiyoruz. Almanlar ne kadar ve ne zamana kadar ödiyeceklerdir, onu da bilmiyoruz. Fakat anlaşılan şudur ki Almanya, İngilterenin verdiği zayiat bir buçuk sene müruru zamanla birikmiş faiziyle beraber borçlarını ödemeğe mecbur tutulacaktır. Her şeyle beraber faizlerin de pek yükseldiği böyle bir zamanda Mister Churchill'in Almanyanın bu husustaki borcuna ilâve ettiği faiz miktarı nedir? Bunu önümüzdeki aylarda göreceğiz.

1939 harbinden evvel, Alman devlet şefinin bir gün kendi arkadaşlarivle yaptığı bir konuşmada müstakbel harp için hazırlamış olduğu plânların tatbikine hiç bir devlet ve hiç bir şevin mâni olamıyacağı, yalnız bu hususta İngiliz havacılığından endişe ettiğini, fakat İngiltereyi hava kuvveti bakımından en zayıf bir zamanında yakalıyacağını ve ona hava filolarını takviye için zaman ve fırsat vermiyeceğini söylemiş olduğu rivayet edilir.

Hâdiseler Alman devlet reisinin bu husustaki endişelerini çok yerinde olduğunu isbat etmiştir. Eğer gerçekten harpten evvel İngiliz havacılığı Alman devlet şefi nazarında plânlarını bozacak bir engel olarak telâkki edilmiş ve bu engeli kemale gelmeden vurup ezmek hususunda kararlar verilmiş ise bu kararların tatbikine imkân bulunamamış ve böylece bugün İngiliz havacılığı muazzam kudretivle ve onun arkasında da Amerikan havacılığı daha muazzam heybetiyle Almanyanın karşısında mevki almıştır.

Bu büyük taarruz İngilizler için ayni zamanda çok kıymetli bir tecrübe olmuştur. Binden fazla tayarenin iştirak ettiği bu taarruzda filoların hedefin üstüne varması için bir buçuk saatlik zaman kâfi gelmiş ve filoları teşkil eden bütün tayyarelerin bombalarını atmaları için doksan dakika zaman sarfedilmiştir. O mıntakalarda yaz gecelerinin uzunluğu yedi saat olduğuna göre ve İngiltereden Berline kadar bomba filolarının üçması için üç saatlik bir zaman lâzım olduğuna nazaran ve geliş müddeti hariç olmak üzere Berlini bombardıman etmek için bir saatlik zaman kalmış olur ki bu da Berline kadar bütün garbî Almanyanın böyle büyük kütle hücumları ile yaz geceleri bombardıman edilebileceğini meydana koymuştur. İngilizler şüphesiz ki bu tecrübeden istifade ederek bu büyük taarruzları Kolonyadan daha ileri mıntakalara götürmeğe çalışacaklardır.

Bugün için her gece böyle büyük hücumların tekrarlanmasına imkân yoktur. Çünkü kırk dört tayyare zayiatı her gece tekrar ederse ayda bin üçyüz tayyare eder. İngilizlerin başka cephelerdeki tayyar ezayiatını da nazarı itibara alırsak İngiliz tayyare fabrikalarının bu zayiatı karşılıyabilecekleri şüphelidir. Onun için böyle büyük akınlara, belki şimdilik haftada bir defa şahit olacağız. Ancak Amerika hava kuvvetleri de kendi mürettebatlariyle bilfiil bu akınlara iştirak ettikleri zaman bu akınların haftada bir kaç defa icrası imkân dahiline girebilecektir.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cümhuriyeti ile münakit mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir. (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi : 10.000.000 İngiliz Lirası

İhtiyat Akçesi : 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin Başlıca Şehirlerinde

PARİS, MARSİLYA ve NİS'de
LONDRA ve MANCESTER'de
MISIR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN ve MAVERAYI ERDÜN'de
Merkez ve şubeleri:

YUGOSLAVYA, ROMANYA, YUNANİSTAN, SURİYE LÜBNAN, Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve muhabirleri vardır.

Her nevi Banka Muameleleri yapar
Hesabı cari ve mevduat hesapları küşadı.
Ticari krediler ve vesaikli krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnebî memleketler üzerinde keşide senedat iskontosu.
Borsa emirleri.
Esham tahvilât altın ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emnıyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlariyle (Kumbaralı veya Kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

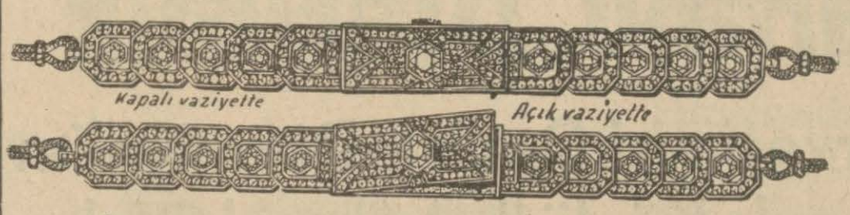

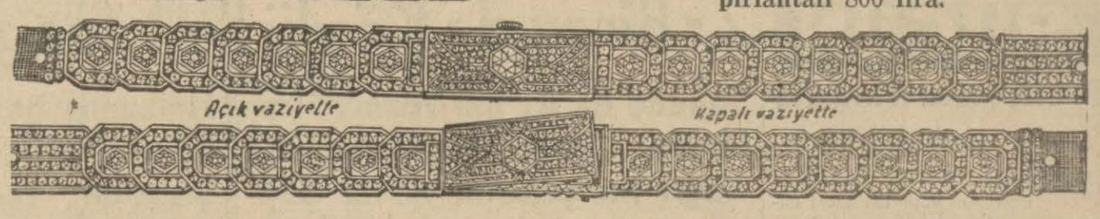

DİKKAT! SİNGER Saatlarının YENİ ve EMSALSİZ Bir Muvaffakıyeti!

No. 82 - C. Elmaslı ve ortadaki büyük olmak üzere 11 pırlantalı 650 lira.

No. 82 - E. Elmaslı ve ortadaki ile iki kenarındaki büyük olmak üzere 11 pırlantalı 800 lira.

Pırlantalı ve Elmaslı SİNGER saatlarının gördüğü rağbet üzerine müzeyyen bir bilezik gibi bileği tamamiyle ihata eder. Sahibine zevk ve gurur, görenlere de gıpta bahşeden yeni modelini arezdiyoruz. Buna malik olanlar hakiki ve kıymetli bir zinete sahip olmuş olurlar.

SİNGER

No. 85 230 Elmas ve 15 Pırlantalı 2000 Lira Emsalleri Gibi 15 Sene Garantilidir.

DİKKAT: SİNGER saatleri İstanbulda yalnız EMİNÖNÜ merkezindeki mağazamızda satılır. Şubemiz yoktur. ADRES : SİNGER SAAT Mağazaları. İstanbul Eminönü No. 8

Makine Kayışı

Köseleden kuvvetli, dayanıklı. Y. Türkel ve Şürekâsı, Galata Mahmudiye Cad. 41.

Cenup Vilâyetlerinde İstihdam edilmek üzere bir GÜMRÜKÇÜYE ihtiyaç vardır. Taliplerin Galatada Altıncı Vakıf Handa 4 ncü kata müracaatları.

Cenup Vilâyetlerinde İstihdam edilmek üzere bir MUHASEBECİYE ihtiyaç vardır. Taliplerin Galatada Altıncı Vakıf Han 4 ncü kata müracaatları.

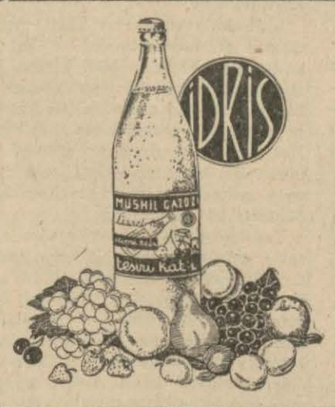

TESİRİ KAT'Î

TAZE MEYVALARDAN İSTİHSAL EDİLMİŞ

İDRİS MÜSHİL

(GAZOZLU)

LİMONATASI

Lezzeti Hoş •• İçimi Kolay

MARKASINA DİKKAT: Fiyatı 60 Kuruş.

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin ruhsatını haizdir

BUZ İLÂNI

İstanbul Belediyesi Karaağaç Müesseseleri Müdürlüğünden

1 — Halka kilosu beş kuruşa satmak mukabilinde 4 Haziran 1942 sabahından itibaren buz satışı yapacak olan bütün buz bayileri buzu fabrikadan kendi vesaitiyle alacaklardır.

2 — Nakliye ücreti mukabili olarak bayilerden kiloda 61 santim tenzilât yapılacaktır.

3 — Kumanyacılar ve ihracatçılar da buzu 2 kuruş 80 santim mukabilinde fabrikadan kendi vesaitiyle alacaklar ve nakil ücreti mukabili olarak 30,5 santim tenzil edilecektir.

4 — Balıkçılar buzu fabrikadan kendi vesaitiyle 1 kuruş 10 santim mukabilinde alacaklardır.

5 — Fabrikadan buz mübayaa edecek bütün bayiler istihlâk edecekleri buz mikdarına nazaran buzu fabrikadan almadan evvel müessese muhasebesine bir depozito yatıracaklardır.

6 — Müessesatı sıhhiye; buz fabrikasından kendi vasıtalariyle almak şartiyle tahsis edilmiş olan mikdar buzu ücretsiz olarak alacaklardır.

7 — Bu suretle satış iş'arî ahire kadar devam edecektir. (6131)

KUŞ TÜYÜNDEN

Yastık, Yorgan, Yatak kullanmak hem kesenize ve hem de sıhhatinize faydalıdır. BİR KUŞTÜYÜ YASTIK 2 liradır

Yatak, Yorganları da pek ucuzdur. Adres : İstanbul Çakmakçılar, Sandalyacılar sokak Ömer Balı oğlu Kuş Tüyü Fabrikası.

Telefon : 23027

EMLÂK SERVİSİ

Karaköy Melek Han No. 8

Emlâkinizi acele satmak, garanti ederek kiraya vermek, teminatlı bir surette tamir ettirmek, temiz boyatmak, mobilyalarınızı ambalâj yaptırmak ve naklettirmek ve her türlü işlerinizi takip ettirmek istediğiniz zaman büromuz emrinize âmâdedir.

İstanbul asliye üçüncü hukuk hâkimliğinden: Beyoğlunda Kalyoncu kulluk Bir kuyu sokak 1 No. da mukim Yani tarafından, Pangaltı Barutbane caddesinde 45 No. lı evde mukim iken hali hazır ikametgâhmın meçhul olduğu taayyün eden Ana aleyhine mahkemenin 942/334 No. lı dosyasiyle açılan boşanma davasının 1.6.942 Pazartesi günü saat 14 celsesinde hazır bulunması hakkında ilânen davetiye tebliğ edildiği halde gelmediği hasebiyle hakkında gıyap kararı ittihaz olunarak muhakeme 8.7.942 Çarşamba günü saat 14,30 a talik edilmiş olduğundan mumaileyhanın mezkûr gün ve saatte mahkemede hazır bulunması veya bir vekil göndermesi; aksi takdirde gıyabında muhakeme icra edileceği bir daha celseye kabul edilmiyeceği ilân olunur.

KAYIP: 931 senesi Göztepe Amerikan kolejinden aldığım tasdiknameyi kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. Şişli Samanyolu sokağı 11/66 numaralı Ziya Sönmezler.

KAYIP — Istanbul Ziraat Bankasından aldığım 13131 numaralı hesap cüzdanımı kaybettim, hükmü yoktur. Dr. S. Şenses

TAN Gazetesi

İlân Fiyatları

	Kr.
Başlık maktu olarak	*750*
1 inci sayfa santimi	*500*
2 „ „ „	*400*
3 „ „ „	*150*

Bay Necdet Güneş'e

Saym eşiniz Bayan Türkân Güneş'in 19 İlkteşrin 1941 tarihinde Ankara Hukuk fakültesinden, sizin de 4 Mart 1942 tarihinde Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya fakültesinin Fransız Dil ve Edebiyatî Enstitüsünden mezun olduğunuzu büyük bir memnuniyetle haber aldım.

Çelik irade sarsılmaz azim, yılmaz çalışmalarmız sayesinde kazandığınız o parlak muvaffakıyetlerinizden dolayî sizleri candan tebrik eder, kalbimden kopan en samimî hislerle yüksek başarılar dilerim.

Lâyik olduğunuz parlak ve şerefli vazifeler başında sizi görmekle gurur duyacağımı sonsuz saygı ve selâmlarmla arzederim kardeşim.

Salâhattin Saygı

Fatih, Sulh İkinci hukuk hâkimliğinden:

Tebliğ edilecek kimse: Dilâra Peki; Fatih, Eski Tabakzade; Yeni Beyceğiz, mahallesi, eski Macuncu, yeni Meymenet sokak eski (12), Yeni (14) numaralı hanede:

Hüseyin kızı Kâniye Çevik'in şayian mütasarrıf bulunduğu yukarda yeri gösterilen gayri menkulde hissedar bulunduğunuzdan müddeiyenin aleyhinize şuyuun izalesi hakkında açtığı davanın icra kılınan muhakemesinde mezkûr gayri menkule (1058) lira (86) kuruş kıymet takdir edildiği ve gayri kabil taksim bulunduğundan bilmüzayede satılarak bedelinin hissedarlara tevdiine (15-5-1942) tarihinde temyiz kabil olmak üzere gıyabınızda karar verildiğini mübeyyin işbu başkâtip ihbarı tebliğ makamına kaim olmak üzere on beş gün müddetle ilân olunur.

KAYIP — Istanbul Pertevniyal lisesinin dokuzuncu sınıfından aldığım tasdiknamemi kaybettim yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. 574 numaralı Tahir

KIZILAY CEMİYETİ

GAZMASKE

Fabrikası Müdüriyetinden :

Ankara - Mamak

Kalorifer ve Sıhhî Tesisat Yaptırılacak

1 — Mamak'ta Kızılay Gazmaske fabrikasında inşa olunan İdare ve Lâboratuvar binaları kalorifer ve sıhhi tesisat yaptırılacaktır.

2 — Talipler bu işe ait proje, şartname ve mukavelename suretlerini mesai saati zarfında Fabrikada tetkik edebilirler.

3 — Talipler bu işe ait teklif mektuplarını en geç 15/6/942 Pazartesi günü saat 12 ye kadar Ankara - Mamak'ta Gazmaske Fabrikası Direktörlüğüne tevdi etmiş bulunacaklardır.

4 — Teklifler Kızılay Genel Merkezince tetkik ve tasdik olunduğu takdirde en ehven fiyat teklif edene ihale edilecektir.

5 — Talipler teklif mektuplariyle beraber 5000 liralık bir muvakkat teminat mektubu vereceklerdir.

ÜNİVERSİTE REKTÖRLÜĞÜNDEN

Tıp fakültesinde Hayatî kimya, parazitoloji ve mikrobiyoloji, Hijiyen, fizyoloji, patolojik anatomi, histoloji, üçüncü iç hastalıkları, tedavi diş tababeti; fen fakültesinde ispençiyarî kimya, umumî Botanik, Galanik, Smaî Kimya; Edebiyat fakültesinde Sosyoloji; Hukuk fakültesinde Medeni hukuk, Hususî Hukuk, Amme Hukuku, Ceza hukuku, Devletler Hukuku "Hava ve deniz", iktısat Fakültesinde Maliye İktısat ve işletme doçentlikleri açıktır. Fen Fakültesi için 13 Ağustos 1942 perşembe diğerleri için 17 Eylûl 1942 Perşembe günleri yabancî dil imtihanları yapılacaktır. Namzetlikleri kabul edilenlerin hemen tezlerinin tetkikine başlanacaktır. İsteklilerin dil imtihanlarında hazır bulunmaları ve tezlerini gösterilen tarihten bir hafta sonraya kadar tevdi etmiş olmaları lâzımdır. Sıhhat raporu, beş fotoğraf, nüfus kığıdı sureti ilmi hüviyetini gösterir fişlerle "fişler tedris işleri kaleminden istenecektir.,, İmtihandan bir hafta evveline kadar rektörlüğe baş vurulması. (6059)

BELEDİYE SULAR İDARESİNDEN

Atatürk bulvarının küşadı ve şebekenin takviyesi dolayısiyle yapılması zaruri bazı ameliyat yüzünden 6.6.942 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 20 den ertesi Pazar günü öğleye kadar Zeyrek - Ayasofya arasındaki Haliç yamaciyle Marmara yamacındaki yerler terkos suyu alamıyacaklardır.

Muhterem abonelere ilân olunur. (6129)

Türkiye Cümhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası, Şube ve Ajans adedi : 265

Zirai ve Ticari her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 Lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet	1.000 Liralık	4,000 Lira		100 adet	50 Liralık	5,000 Lira
4 „	500 „	2,000 „		120 „	40 „	4,800 „
4 „	250 „	1,000 „		160 „	20 „	3,200 „
40 „	100 „	4,000 „				

DİKKAT: Hesaplarmdaki paralar bir sene içinde 50 Liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kura'lar senede 4 defa 11 Eylûl, 11 Birincikânun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Sahip ve neşriyat müdürü: Halil Lûtfi Dördüncü,
Gazetecilik ve neşriyat T. L. Ş. TAN Matbaası